

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (2226) 1992 SPALIS-OCTOBER 20

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Žvilgsnis į save

Apie kitus galima kalbėti ką tik nori. Apie save — tik gerai. Maždaug toks yra nusistovėjęs kažin kada pradėtas įpratimas, pavirtęs kone „įgimta“ žmogiška savybė aiškinant, kad kiekvienam kitą matyti yra daug lengviau negu save patį. Šitoji tiesos dalis tik skatina žvalgytis, bet nesutelkti.

GILUMOS neieškant sunku suvokti, kokie dideli turtai slypi žvilgsnyje į save. Kiek daug gero būtų galima atskleisti nevengiant savikritikos ir prisipažinimo. Atviras žvilgsnis į save ypač naudingas kokiai nors organizuotai veiklai atsiradus, jai augant, plečiantis ir siekiant užsibrėžtų tikslų. Užtat jo nereikėtų vengti. Pastangos teisingai, šališkumą atmetant, vertinti įvykius ar darbo vaisius dažnai padeda atkasti ir ieškomus atsakymus. Organizacijose kontrolės komisijos kasmet tikrina knygas, nustato sąskaitybės tvarkingumą, siūlo rekomendacijas. Lygiai taip pat turėtų būti peržiūrimi ir veiklos užsiėmimai, atlikti darbai, parodyta laikysena, paliesti užduočių atlikėjai. Dariau, kiek įstengiau ir kiek sugebėjau — dar nereiškia viršūnės, nors kai kuriems gali atrodyti, kad ji jau pasiekta. Stabtelėjimas ir atidesnė peržiūra neleisėtų klysti. Pvz. labai svarbu giliau pažvelgti į save organizuotam lietuviškam jaunimui, kuris greičiau susidomi įvairiais aplinkos pasiūlymais, dažnai atitraukiančiais nuo paveldoto ir pasirinkto tautinio savitumo. Taigi ir lietuviškumo peržiūra, kaip ir visos kitos, yra būtina. Žinoma, tai sunkus uždavinys, juoba, kad tuoj pat iškyla klausimas: koks tas lietuviškumas turi būti, kur yra jo viršūnė, kur pusiaukelė? Bet pastangos mėginti spręsti šiuos klausimus palengvintų išsilaikymo orientaciją. Baimė paliesti svarbiuosius lietuviškumo veiksmus (kaip kalba, dainavimas, papročiai) tik dar labiau supainioja atsakymus.

IDEOLOGINĖS krypties organizacijoms gilesnis žvilgsnis į esminius siekius, viešai skelbiamus ir platišios visuomenės teigiamai vertinamus, yra būtina sąlyga nenorint likti tik išorės ir gražių pavadinimų grupėmis. Kai į esminę paskirtį nebekreipiamas dėmesys, viskas apsisverčia kitu sonu, ir matome tik daikto dalį. Todėl veiklos programose, šalia šimtų organizacinių bei techninių reikalų, turėtų rasti vietą ir savikritika, tikslų bei tikrovės peržiūrėjimas ir jų derinimas. Kai tikslai ne darbuose, o tik vėliavose pastebimi, akivaizdžiai susimenkina užsibrėžtoji veikla, lieka tik rėmai, į kuriuos deda kas ką nori. Dar ne taip seniai buvo prigiję vadinami teismai, kuriuose būdavo pasmerkiamos pastebimos negerovės, pakaltinami apsileidimai. Kaltintojai ir gynėjai tikrovę palygindavo su nuostatais, statutais ar net ideja. Tai ir būdavo viena iš priemonių save peržiūrėti. „Nuteistasis“, kas jis bebūtų (apsileidimas, nukrypimas, etc.), turėdavo trauktis iš organizacijos veiklos. Jei savikritikai geresnių būdų nerandama, reikėtų tuos teismus atgaivinti. Klausimas apie savęs peržiūrėjimą — kas iš tikrųjų esame ir kuo norėtume ar turėtume būti — visada aktualus ir nepamirštinas. Be to, reikėtų ieškoti ir priežasčių, kodėl organizacijų ar sambūrių vadovybės sunkiai bejstengia savo grupės narius formuoti pasirinkta linkme. Pasitenkinama tuo, kas kažkaip savaime vyksta. Iš šalies žiūrint, dažnam pasirodo, kad jaunimas, nesvarbu kokiai organizacijai bepriklaušytų, yra visiškai vienodas, veikiamas kažkokių kitų įtakų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Toronto policija protestuoja

Metropolinio Toronto policijos draugija ir jos pirm. Art Lymer atmetė Ontario vyriausybės 1993 m. sausio 1 d. įvedamus naujus suvaržymus. Ontario policininkai jau yra įpareigoti rašyti pasiaiškinančius pranešimus savo vadams apie kiekvieną ginklo iššovimą tarnybos metu. Tai buvo logiškas reikalavimas. Dažni nekontroliuojami iššovimai gali padidinti suimamų asmenų bereikalingus sužeidimus ir netgi nušuvimus. Protesto susilaukė įvedamas naujas potvarkis, tokių raštiškų pasiaiškinimų reikalaujantis ir dėl ginklo ištraukimo iš makšties, kai jis nebūna iššaukamas.

Policijos draugijos pirm. A. Lymeris tą potvarkį laiko nereikalingo biurokratizmo apraiška, kuri gali būti pavojinga policininkams. Mat jie, vengdami pranešimų rašymo, gali susidurti su ginkluotais nusikaltėliais, ypač nakties metu, nepasiruošę gintis. Šiam potvarkiui nepritaria ir metropolinio Toronto policijos viršininkas William McCormack. Su jo nuomone betgi nesiskaito Metropolinio Toronto policijos taryba ir jos pirmininkė Susan Eng, kiniečių kilmės politikė, šioms pareigoms pasirinkta Ontario NDP socialistų premjero Bob Rae.

Beveik šešis tūkstančius narių turinti Metropolinio Toron-

to policijos draugija, negalėdama kaskelbi streiko, ėmėsi viešo protesto ženklų, nepažėdžiančių torontiečių saugumo. Spalio 5 d. uniformuoti policininkai pradėjo dirbti be uniforminių kepurų, tapatybę atskleidžiančių numerių. Jie taipgi atsakė sustabdyti automobilį vairuotojus dėl nedidelių ir nepavojingų eismo taisyklių pažeidimų, už kuriuos anksčiau reikėdavo mokėti finansines baudas.

Policijos draugijos pirm. A. Lymeris pareikalavo, kad būtų atšauktas už poros su puse mėnesių įsigaliosiantis potvarkis, policininkus verčiantis rašyti pasiaiškinimą dėl kiekvieną kartą viešoj vietoj iš makšties ištraukto ginklo. Taipgi buvo pareikalauta, kad metropolinio Toronto policijos atstovai atviram pokalbiui priimtų Ontario premjerą Bob Rae. Esą reikia išsiaiškinti, kodėl jo vyriausybė paruošia vis naujus suvaržymus Toronto policijai, pareikalautus prieš ją nusistačiusios torontiečių mažumos.

Toks taikus protesto pareiskimo būdas susilaukė daugelio torontiečių pritarimo policijai. Jai pritaria ir kitų Ontario vietovių policininkai, tik jie nesirytą nusiminti uniforminių kepurų, pritarimą pareikdami prisiegtu mėlynu kaspi- (Nukelta į 5-tą psl.)

Vilniaus arkikatedros — bazilikos klebonas monsinjoras Kazimieras Vasiliauskas kalba jaunimui, dalyvaujančiam pamaldose istorinėje Lietuvos šventovėje. Vilniuje 1993 m. rugsėjo mėnesį planuojamas Šv. Tevo Jono-Pauliaus II susitikimas su Lietuvos jaunimu

Taip gyvena lietuviai Maskvoje

Pokalbis su Lietuvos bendruomenės Maskvoje pirmininku Vyčiu Viliūnu

UGNIUS TRUMPA,
„TŽ“ korespondentas

Pasaulis kartais atrodo ir didelis, ir mažas. Dažnai nutolęs tik kelis šimtus kilometrų nuo gimtų namų jautiesi visai svetimas, o kartais ir už tūkstančio kilometrų atrandai tai, kas širdžiai taip pažįstama ir miela. Panašus jausmas, manau, apimtų kiekvieną kam tektų po tamsių ir bekrasčių Maskvos mūrų patekti į nedidelę ir jaukią Lietuvos atstovybę ir pasisvečiuoti Lietuvių bendruomenėje. Tik lietuviškos architektūros elementai, išsiskiriantys iš bendro Maskvos stiliaus (naujas pastatas suprojektuotas ir pastatytas lietuvių, tiesa, dar komunistiniais laikais), tiek lietuviška kalba, kurios jau pirmosiomis dienomis Maskvoje pasiilgsti, sukuria namų atmosferą. Apie tokio lietuviškumo jaukumo šaknis ir apie bendruomenės kasdienį gyvenimą paklausi- nėjau Lietuvos bendruomenės Maskvoje pirmininką Vyčių Viliūną.

— Gal galėtumėte papasakoti, kas paakino jus sukurti lietuvišką bendruomenę? Nuo kokio įvykio ar idėjos prasidėjo jūsų bendruomenės veikla? Juk dar visai neseniai tai buvo draudžiama, ypač Maskvoje, kur komunistinė „tautų draugystės“ idėja buvo beveik įgyvendinta, ir žmonės buvo bėpamišrta savo tautines šaknis?

— Prasidėjo viskas 1990 m. kaip aidas tų poslinkių, kurie vyko pačios Lietuvos gyvenime. Pradžią padarė lietuvių studentų klubas „Atžalynas“, kuris turi daug gilesnes tradicijas. Daugiausia prisidėjo Antanas Jonkus, kuris ir pradėjo vaikščioti pas studentus. Jie kartu įsteigė sekmadieninę mokyklą, apie kurią ir prasidėjo tolesnis telkimas. Pradžią buvo labai stichiška, nes kol vaikai mokydavosi, tėvai tik atsargiai bendraudavo labiau nesuvaržydami. Gal tai lietuviško atsargumo, o gal dar nepasenusios baimės pasekmė. A. Jonkus tuo metu pradėjo aktyviai agituoti, kad tėvams taip pat būtų skaitomos paskaitos apie Lietuvos istoriją, kultūrą. Tų paskaitų dėka visi geriau susipažino, pradėjome net ir svečius vieni pas kitus ateiti.

Tačiau pagrindinį impulsą mūsų ne tik kultūrinei, bet ir politinei veiklai davė tragiški

VYTIS VILIŪNAS,
Maskvos lietuvių bendruomenės
pirmininkas

Sausio įvykiai Lietuvoje. Po jų aktyviai dalyvavome ambasadų piketavime kartu su žmonėmis, atvykusiais iš Lietuvos. Pasisiuvome vėliavas, nes tuo metu prasidėjo didžiuliai mitingai Maskvoje Lietuvai palankių, kuriuos organizavo Demokratinės Rusijos sąjunga (pirmasis įvykis prieš KGB pastatą, o didžiausias — sausio 20 d.). Juose tekdavo atstovauti Lietuvai, nes žmonės bėdavo iš apie lietuviškas vėliavas ir prašydavo papasakoti apie tikrą padėtį Lietuvoje, nes visi įvykiai buvo dėmesio centre.

— O ar turėjote ryšius su Lietuva derindami savo politinę veiklą? Ar turėjote ryšius su Sąjūdžiu?

— Tiesioginių ryšių su Sąjūdžiu nebuvo. Viskas vyko per studentų „Atžalyną“. Kai reikėdavo, buvo žmonių, kurie turėjo pažįstamų. Per juos ir vyko bendravimas. Tačiau formaliai, kaip sekcija, nebuvome įsiregistravę.

— Įdomu, kaip jums sekėsi įsiregistruoti Maskvoje kaip tautinei bendruomenei? Ar nebuvo jums daromas koks spaudimas iš valdžios pusės, ar iš kitų pagarsėjusių organizacijų?

— Kai atėjo politinio aktyvumo metas (taip pat teko kovoti, kad būtų išrinktas B. Jelcinas), pradėjome bandyti oficialiai įsiregistruoti, pasirašyti statutą. Tuo metu Maskvos taryba, per kurią mes registravomės, jau buvo demokratinė ir ji pati labai mus palaikė. Tačiau aišku, kad realios pagalbos susilaukėme labai nedaug. Gal daugiau tik žodžiais, matyt, kaltas rusiškas biurokratizmas, nes kartais ir mūsų dokumentus pamedavo. Tačiau, pavyzdžiui, patardavo paieškoti istorinių šaknų: jei prieš revoliuciją egzistavusi

bendruomenė, tai gal galima būtų bandyti atgauti patalpas. Tačiau po tyrimų paaiškėjo, kad ta draugiška patalpa nuomojo. Taigi kuriant bendruomenę visos problemos buvo daugiau techninės: tai popierius atnešti reikia tik po mėnesio, tai tekstą perspausdinti, tai statutus ne taip parašyti. Reikėjo viso pusmečio, kol registravomės. Po to pradėjome rengti tautines, religines šventes, pasikviesdavome pas save latvius ir estus. Taip pat šių metų pradžioje Lietuvos atstovybė, kuri gal iš pradžių ir įtariai žiūrėjo į mūsų prašymus, davė mums patalpas ir telefoną. Tada jau pasijutome ant kojų atsistoję. Padėjo mums lėšomis ir Lietuva. Per Kultūros ministeriją gavome 10.000, o iš „Sanryšos“ — 15.000 rublių. Taip pat susiradome rėmėją. Po šių pasikeitimų ir narių skaičius pradėjo augti.

— Gal galėtumėte pasakyti tikslų bendruomenės narių skaičių? Taip pat įdomu, keltos kartos žmonės daugiausia sudaro jūsų bendruomenę?

— Šiuo metu jau yra užsiregistravusių arti 200 narių. Vasario 16 šventėje dalyvavo apie 170. Kartą per metus mes rengiame atskaitinį rinkiminį susirinkimą, kuriame išrenkame 10 žmonių tarybą. Ši taryba renkasi nereguliacijai, daugiausia pagal spręstinių klausimų kiekį ir svarbumą. Bendruomenės centrą sudaro tam tikras branduolys, kuris irgi susiformavo kartu su pasitaraisiais politiniais įvykiais. Tai savotiškas mūsų aktyvas — žmonės, kurie jau iš seniau bendrauja. Išsiplėtus mūsų veiklai, tenka daugiau prakaituoti ir sprendžiant organizacinius klausimus, nes miestas tikrai didžiulis ir yra nelengva sukviešti ar net informuoti visus tautiečius. Tačiau pagrindinė problema lieka kalba. Daugelis iš ateinančių pas mus yra arba primirę lietuvių kalbą, arba dar jos nemokantys. Kai kuriems tai didžiulis barjeras, nors stengiamės visus reikalus, bent kiek pavyksta, tvarkyti dviem kalbom, kad neatbaidytume neįrašiusių. Kadangi mūsų darbo pagrindinė kryptis yra kova su nutautėjimu, mes didžiausią dėmesį skiriame vaikų lavinimui ir mokymui. Didžiausias mūsų laimėjimas šioje veikloje yra sekmadieninė mokykla. Joje vaikai ne tik mokosi, bet ir bendrauja. Tėvai kartais net

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Parlamente buvo pateiktas suderintas konstitucijos projektas. „Tai ilgo ir kruopštaus daugiau kaip pusę metų trukusio darbo rezultatas“, — pasakė Vytautas Landsbergis. Konstitucijoje 13 skirsnių, 154 straipsniai. Ankstesnių projektų autoriai deputatai K. Lapinskas ir E. Jarašiūnas įvertino suderintą projektą kaip naujo valstybės vystymosi etapo dokumentą. Svarstyme kalbėję deputatai iš esmės pritarė projektui; išsiskyrė nuomonės tik dėl priėmimo — vieni buvo už referendumą, kiti siūlė galutinį sprendimą palikti naujam seimui. Papildomame plenariniame posėdyje buvo nutarta pateikti konstitucijos projektą spalio 25 d. referendumui; „už“ balsavo 98, „prieš“ — 2, susilaikė 6 deputatai. Tuo šeštoji AT sesija baigė darbą.

Su oficialiu vizitu atvyko Švedijos karalius Karolis XVI Gustavas ir karalienė Silvija. Aukštieji svečiai lankėsi AT, susitiko su pirmininku V. Landsbergiu, prezidento nariais, parlamento frakcijų vadovais; Antakalnio memorialo padėjo vainikus, lankėsi Vilniaus unte, jo bibliotekoje ir Skandinavistikos katedroje, buvo priimti premjero A. Abišalos. Karališkoji pora lankėsi Trakuose, Kaune, kur padėjo gėlių ant Nežinomojo kareivio kapo, apžiūrėjo M. K. Čiurlionio muziejų, stabtelėjo Rumšiškės, o Vilniuje dar aplankė Aušros Vartus, stačiatikių Šv. Dvasios vienuolyną, susitiko su žydų bendruomenės atstovais, Arkikatedroje buvo pasitikti arkivyskupo A. J. Bačkio.

Maskvoje susitiko Lietuvos ir Rusijos vyriausybės delegacijos, vadovaujamos premjero A. Abišalos ir vicepremjero J. Gaidaro. Aptartas ekonominis bendradarbiavimas, dujų ir naftos tiekimo atnaujinimas. Pasirašyta dvišalė Lietuvos ir Rusijos ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartis 1993 metams ir susitarimas dėl prekybos atstovybių atidarymo. J. Gaidaras pažadėjo atnaujinti naftos tiekimą į Lietuvą. Susitikimas — svarbus žingsnis, normalizuojant abiejų valstybių bendradarbiavimą.

„Lietuvos suverenitetas yra labai svarbus elementas bendroje Europos saugumo sistemoje. Mūsų vizito tikslas — paruošti Lietuvos ir Lenkijos karinių organizacijų bendradarbiavimo sutartį“, — pasakė Lenkijos gynybos ministerio pavaduotojas P. Grudziński, atvykęs A. Butkevičiaus kvietimu. Svečias ir jį lydintys asmenys buvo priimti Krašto apsaugos ministerijoje, lankėsi motodesantiniam batalione Rūdininkuose.

„Tiek Š. Atlanto organizacijai, tiek Norvegijai labai rūpi

padėtis Baltijos valstybėse“, — pareiškė su oficialiu vizitu atvykęs NATO karinio komiteto pirmininkas generolas V. Eide. Jis susitiko su AT pirmininku, vyriausybės premjeru, užsienio reikalų ir krašto apsaugos vadovais. Buvo aptarta Lietuvos ir kitų Baltijos šalių saugumo problemos, svetimos kariuomenės išvedimas, Lietuvos integracija į Europos kolektyvinio saugumo sistemą, specialią ruošimą. Prieš atvykdamas į Vilnių, svečias lankėsi Taline ir Rygoje.

Šią savaitę ypač pasijuto energetinių išteklių stygius. Nepaisant pasirašytų sutarčių, toliau blokuojamas naftos ir dujų tiekimas Lietuvai. Todėl benziną teduodamas tik specialios paskirties transportui. Butai nešildomi. Atsižvelgdama į ribotus kuro išteklius šiam šildymo sezonui, vyriausybė išleido potvarkį, kad ligoninės ir ikimokyklinės vaikų įstaigos šildomos nuo spalio 13 d., o gyvenamieji namai, mokyklos, įmonės ir kt. pastatai bus pradėti šildyti, kai vidutinė lauko oro temperatūra per 3 paras bus žemesnė nei plius 5 C. Iki 50 % gali būti ribojamas šiluminės energijos ir technologinio kuro tiekimas pramonės įmonėms.

AT prezidentui buvo svarstyti renginiai seimo rinkimams ir referendumui konstitucijai priimti. Vyriausioji rinkimų komisija pareigota operatyviai teikti medžiagą masinės informacijos priemonėms, diplomatinės atstovybės ir užsienio ambasadoms. Pagal iš anksto sudarytą programą per radiją ir televiziją toliau kalbėjo partijų ir judėjimų atstovai, kandidatai į deputatus, susitikinėjo su rinkėjais.

Atvyko susigiminiavusio su Vilnium Oslo miesto delegacija, atvežusi didelę humanitarinę siuntą — įrangą 500-600 vietų ligoninei, nuo patalynės ir virtuvės reikmenų iki įrenginių operacinėms. Svečiai buvo priimti miesto merijoje, Sveikatos apsaugos ministerijoje, Greitosios pagalbos ligoninėje.

Amerikos atradimo 500-ųjų metinių proga spalio 12 d. Vilniuje, Valstybės muziejuje, atidaryta dviejų dalių paroda, skirta Naujojo pasaulio atradėjui Kristupui Kolumbui ir lietuviškajai emigracijai Amerikoje. Atidaryme dalyvavo vyriausybės nariai, užsienio šalių ambasadoriai ir diplomatai, Amerikos lietuviai, respublikos kultūros ir meno darbuotojai. Paroda plačiai supažindina su lietuvių išeivijos Amerikoje istorija ir kultūra; gausu įdomių rodninių — nuo pirmųjų „šipkarčių“ iki Lietuvai nusipelnusių garbingų žmonių asmeninių daiktų, retų dokumentų. Paskaitą apie (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

- Žvilgsnis į save
- Būtinai lietuviškumo peržiūra
- Taip gyvena lietuviai Maskvoje
- Pokalbis su Lietuvos bendruomenės pirmininku
- Dabarties veidai ir darbai
- Susitikimai Lietuvoje
- Su jaunimu Lietuvoje
- Dvi šakos to paties jaunimo
- Dedant kertinius akmenis
- Informacija apie Lietuvos konstituciją
- Lietuvos kaimynė Gudija
- Ir gudi savo kultūros pradmenų ieško Vilniuje
- Išninkintoje gentainių žemėje
- Dabartinis Rytprūsių kraštas
- Apie išeivius nausėdijų nykuli
- Kazimiero Barėno novelės „Pati apatinė pakopa“

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrusis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Po vienerių metų Medininkų žudynes prisimeant Vilniaus arkikatedroje

Nuotr. L. Kulbienės

SUSITIKIMAI LIETUVOJE

Dabarties veidai ir darbai

PRANAS GAIDA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

"Lietuvos rytas"

Rūpėjo pamatyti iš arti ir dienraštinę spaudą. Štai Gedimino prospektą, gražiame pastate įsikūręs "Lietuvos rytas". Užėjime į redakcijos kambarį – jis nedidelis, stalas prie stalo, bene keturiems redaktoriams paruoštos vietos. Vyriausiasis redaktorius Gedvydas Vainauskas kalbasi telefonu. Pasitinka jo pavaduotojas Algimantas Budrys. Baigęs telefoninį pokalbį įsijungia mūsų pašnekesin ir šefas. Jie domisi išeivijos laikraščiu, o man rūpi susipažinti su jų darbu.

Iš abipusio pašnekesio paaiškėjo, kad "LR" čia dar nėra galutinai įsikūręs, tikisi netrukus perimti visą pastatą, kuriame dar dirba ir kitos įstaigos. Dienraščio štabas – šimtinė asmenų, o tiražas – 130.000. Darbas kasdien čia virte verda – skamba telefonai, lankosi klientai, svečiai, įvairūs pareigūnai. Besikalbant ateina redakcijon vienas visuomenės veikėjas ir garsiai priekaištuoja redaktoriams, esą kažką netiksliai paskelbė apie respublikų partiją. Išėjus jam, sakau: tai kasdienės redaktorių duonos dalis...

I klausimą apie politinę dienraščio poziciją vyr. redaktorius atsakė: "LR" yra nepriklausomas dienraštis, kurio pozicija yra vidurys tarp "Lietuvos aidų" ir "Respublikos". Seimo rinkimuose "LR" neremsiąs nei vienos partijos, bet duosiąs vietos pasisakyti visoms.

Teiravosi "LR" redaktoriai apie išeivijos pažiūrą į Lietuvos spaudą. Tos pažiūros, žinoma, labai įvairios. Dėsciau savo nuomonę. Išeivija džiaugiasi dideliu Lietuvos spaudos gyvastingumu, jos tiražais, bet mano, kad laikraščiai yra per daug, kad jų puslapiuose per daug ambicingių ginčų, kad trūksta informacijos objektyvumo, dažnai nesikiama informacija nuo komentarų, vartojama per daug anglicizmų (pykas, reisas, daizestas, brifingas...).

"LR" redaktoriai kantriai išklaušė pastabas, išeivijos spaudos nekritikavo, matyt, iš mandagumo, tik teiravosi apie "Tėviškės žiburius", ypač kaip jie išsilaiko finansškai. Kai paminėjau, kad tarp įvairių pajamų šaltinių rengiama metinė loterija, vyr.-redaktorius išsitraukė iš stalčiaus marškinėlius su įspaudu "Lietuvos rytas" ir įteikė kaip dovaną "TŽ" loterijai.

Iš pašnekesio redakcijoje red. A. Budrys sudarė interviu ir vėliau išspausdino. Jame buvo išryškinta mintis: išeivija į Lietuvą žvelgia nepolitinėmis ir neideologinėmis akimis.

Išsėinant vyr. redaktoriui aprode technikuosius ofsetinės spaudos įrengimus. Ypač gausus būrys rinkėjų prie kompiuterinių rinktinių. Jos greitai surenka tekstus, maketuoja ir paruošia puslapius presui jau kitur esančioje spaustuveje.

Atsisveikinom, jausdami glaudesnio ryšio reikalingumą tarp Lietuvos ir išeivijos spaudos.

"Lietuvos aidas"

Besilankant Vilniuje televizija ir radijas paskelbė, kad dienraštis "Lietuvos aidas" mini 75-rių metų sukaktį. Reikia jų pasveikinti sukurtojininką. Su broliu Algium surandame jį įsikūrusį naujoje vietoje Maironio gatvėje. Vienas dienraščio pareigūnas nuveda

mus į vyriausiojo redaktoriaus Sauliaus Stomos kabinetą.

Ateina ir pats šefas. Sveikinu jį sukurtoja. Dienraščio redaktorių skuba, nes laukia kiti lankytojai. Pradedu pokalbį, reikšdamas pageidavimą, kad Lietuvos spauda neužmirštų išeivijos, ypač tais momentais, kai sprendžiamos pagrindinės problemos – pilietybės, konstitucijos, seimo, kultūrinių vertybių, švietimo, tautos ateities ir pan. Išeivijos balsas taip pat turėtų būti girdimas Lietuvos viršūnėse. O spauda tam galėtų pasitarnauti ir išsklaidyti nuomonę, kad išeivija tėra ekonominės pagalbos šaltinis.

"LA" redaktorių, atrodo, tam pritaria ir sako, kad tai daroma per pokalbius su atsilankančiais išeivijos žmonėmis. Be to, pats lankėsis JAV-se ir pajutęs išeivijos pulsą. Jis netgi galvoja apie "LA" spausdinimą JAV-se telekomunikaciniu būdu (per satelitą).

Klausiau, ar nenumato kelionės į Kanadą. Atsakė: "Važiuočiau, jei kas kvieštų". Bet tuo tarpu "LA", kaip privatizuotam laikraščiu, rūpi naujakurstė dar nepritaikytose patalpose. Tiražas – per 100.000, tarnautojų – per 100. Reikia tad nemažo apskurumo išsilaikyti spaudai sunkiose sąlygose. Be to, "LA" planuoja leisti savaitinį priedą Vakarų pasaulio pavyzdžiu.

Nors privatizuotas, "LA" ir toliau save vadina "valstybės laikraščiu", atrodo, ta prasme, kad jam labiausiai rūpi Lietuvos valstybingumas bei telkimas pajėgų, stiprinančių jos valstybinę sąrangą bei veiklą. Tai nedaro jo vyriausybės oficiozu.

Pareiškęs teigiamą savo nuomonę apie "Tėviškės žiburius" bei pastangas stiprinti ryšius tarp Lietuvos spaudos ir išeivijos, vyr. "LA" redaktorių aprode ofsetinius įrengimus, kur paruošiami dienraščio puslapiai presui, ir atsisveikino, pavesdamas tęsti pokalbį su redakcijos darbuotoja Ona Balčiūniene. Pastaroji, patyrusi žurnaliste, ir sudarė interviu, kaip jau čia įprasta su tolimų kraštų lankytojais.

Tėviškėje, kurios nebėra

Brolieno Algio automobiliumi nuvykstame į tėviškę Širvintų rajono Bajorų kaime. Vardas likęs, bet buvusio kaimo bei sodybų nebėra. Tėviškės namai sunaikinti, likęs tik mano tėvų statytas pastatas pradinė mokykla. Jame gyvena svetimi žmonės, o tėvai, atkėntę Sibira, palaidoti Kiauklių parapijos kapinėse. Kolchoze tebegyvena pensininkė sesuo, vienintelė išlikusi iš mūsų giminės Bajorų kaimo. Nuvykstame į parapijos centrą – Kiauklius. Buvusi graži šventovė sudeginta karo metu besitraukiančios sovietinės kariuomenės, o jos vietoje auga vešlus beržynas. Salia jo pastatyta laikina medinė šventovė, kurią aptarnauja iš Želvos atvykstantis klebonas kun. P. Avižienis.

Pastarojo pakviestas rugsėjo 6, sekmadienį, parapijos atlaidų proga, atnašavau Mišias, pasakiau pamokslą, išreiškdamas viltį, kad, audroms praėjus, bus atstatyta sudegintoji šventovė. Po pamaldų į gausius maldininkus prabilo kun. J. Andrikonis, ragindamas ją atstatyti. Pritarė ir klebonas P. Avižienis. Man beliko pažadėti Š. Amerikoje gyvenančių kiaukliečių paramą. Vėliau teko patirti, kad ir vysk. J. Matulaitis tam užmojui palankus. Reikia tik kunigo, kuris orga-

nizuotų statybinius darbus. Jų kiaukliečiai seniai laukia.

Paskutinis šuolis

Baigiasi dienos Lietuvoje, žaibiškai bėgdamas. Dar daug kas neaplinkyta. Vysk. J. Matulaitis kviečia dar aplankyti Kryžių kalną ir Šiluvą rugsėjo 8 d. Kaišiadorių vyskupijos autovežimiu su maldininkų grupe pasiekiame garsųjį Kryžių kalną. Išpūdis pritrenkiantis. Kryžių kryželių tūkstančiai – ir ant kalvos, ir šlaituose, ir aplinkoje. Matyti ir kanadiečių bei amerikiečių kryžiai su įrašais. Čia lankosi daugybė žmonių iš įvairių kraštų.

Tai unikalus Lietuvos kančių liudytojas, vienintelis toks visame pasaulyje. Jis išreiškia masinę tautos kančią, jos rezistencinį atsparumą ir gyvą krikščioniškąjį tikėjimą. Tai liudytojas, kuris stebina ir Vakarus, ir Rytus.

Prie Kryžių kalno reikėtų paklaidinti būdą (per satelitą), skyrysi.

Pagaliau Šiluvoje. Tai Lietuvos Padėkos diena ir Marijos šventė. Iškilmingas Mišias atnašauja kardinolas V. Sladkevičius su 6 vyskupais ir gausiu būriu kunigų. Erdvi šventovė pilnutėlė maldininkų. Pamokslas – kun. L. Zarembos, SJ, iš Čikagos, dabar Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvo. Iškilmę didina stipraus choro giesmės. Jaunimo būrys prie Dievo stalo vos atlaiko minios spaudimą.

Iš visų širdžių kyla padėkos malda už atkovotą tautos laisvę. Joje dalyvauja ir Kauno kunigų seminarijos klierikai, atvykę čia keturiais autobusais. Buvo tikėtasi, kad šventėje dalyvaus ir AT pirm. V. Landsbergis, net Vokietijos kancleris Kohl'is, bet taip neįvyko.

Tą dieną, t.y. rugsėjo 8, V. Landsbergis pasirašė sutartį Maskvoje dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos.

Netoli šventovės yra Marijos apsiereikimo koplyčia – erdvi ir labai aukšta. Čia maldingumas nepaprastas – žmonės keliais eina aplink Apsiereikimo altorių, kalbėdami maldas. Jaudinantis vaizdas.

Kančių muziejuje

Grįžtame į Kaišiadoris per Raseinius. Prie Kauno – Devintasis fortas. Čia karo metais buvo šaudomi žydai ir kiti tautybių žmonės. Reikia pamatyti. Dabar čia – muziejus. Sutinkame iš jo einančias dvi moteris. Tai muziejaus pareigūnės, baigusios darbą, eina namo, nes jau pavakarys. Jos klausia, ar norėtume aplankyti muziejų. Taip, juk tam čia sustojom. Viena jų išsiėmė raktus, nuvedė į muziejų ir labai nuoširdžiai viską aprode, aiškindama įvairius rodinius.

Šiame muziejuje, kaip ir Valstybės muziejuje Vilniuje, atspindimi Lietuvos kančia, ypač nacių ir sovietų okupacijos metais. Erdvioje patalpoje sutelkta labai daug dokumentinės ir vaizdinės medžiagos. Vysk. J. Matulaitis pastebėjo, esą reikėtų pagaminti atitinkamas vaizduojamas ir jas rodyti mokyklose, kad jaunimas žinotų, ką pergyveno jų tėvai bei seneliai.

Atskiras pastatas skirtas žydų kančioms bei jų gyvenimui Lietuvoje pavaizduoti. Jį lanko gausūs turistai iš Izraelio. Mums neteko jo vidaus pamatyti, nes jau buvo vakaras. Tik metėme žvilgsnį į netoli to pastato stūksančias dideles tragiškas figūras, prasiveržian-

A+ FELIKSUI KASPERAVIČIUI

staiga iškeliavus amžinybėn,

mielai Raseinių gimnazijos klasės draugei BIRUTEI MIKŠYTEI-KASPERAVIČIENEI, jos dukroms ir sūnams su šeimomis bei artimiesiems Jonas Žiūraitis ir Jonas Andrusis su šeimomis reiškia nuoširdžią užuojautą.

ARTIMAM DRAUGUI

A+ FELIKSUI KASPERAVIČIUI

netikėtai mirus, jo žmoną BIRUTĘ, dukteris – DAIVĄ, ALDONĄ, sūnus – ARŪNĄ, TOMĄ su šeimomis ir seserį Onutę Lietuvoje skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Marytė ir Vacys Vaitkai bei dukros – Aušra ir Rūta su šeimomis

A+ A

ELZBIETA TIKNIENEI

mirus,

dukra v.s. REGINĄ BAGDONIENĘ ir šeimą giliai užjaučiame –

Hamiltono "Širvintos-Nemuno" tuntas

A+ A

VYTAUTUI MAČIKŪNUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai IRENAI, dukroms – SILVIJAI, RIMAI, sūnui MARIUI, broliui LAIMIUI su šeima ir artimiesiems –

Milda Žemeckienė

Teresė ir Vladas Šleniai

Angelė ir Vytautas Kulniai

Jonas Poškus

Ignas Bumelis

A+ A

FELIKSUI KASPERAVIČIUI

staiga mirus,

žmoną BIRUTĘ, dukras – DAIVĄ ir ALDONĄ, sūnus – ARŪNĄ ir TOMĄ bei jų šeimas liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame.

Jūsų bičiuliai —

J. V. Paršeliai

S. J. Poškai

J. Poška

S. J. Sinkevičiai

V. B. Saulėnai

A. Slapšienė

A. Tutlienė

E. A. Žemaitičiai

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Naujojo ir Senojo pasaulių susidūrimą skaitė geografai, MA narys korespondentas, Upsalos un-to garbės daktaras Vytautas Gudelis.

Prasidėjo "Sinoikija '92" – ketvirtoji religijos, filosofijos ir meno studijų savaitė. Sekcijos posėdžiavo Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje ir Vilniuje. Pranešimus skaitė filosofai, dvasininkai iš Lietuvos, Italijos, Lenkijos, D. Britanijos, Švedijos ir JAV. Bažnytinės muzikos valandose dalyvavo choras "Liepaitės", kamerinis

ansamblis "Musica humana", šventovių, jaunimo, studentų chorai ir orkestrai.

Baigtas Vilniuje visą savaitę vykęs Vienos kompozitorių J. Haydno ir F. Schuberto muzikos festivalis. Dalyvavo ir nemažai žymių užsienio atlikėjų, pedagogų. Koncertai vyko Šv. Jono šventovėje, Menininkų rūmuose, kitose miesto salėse. Operos ir baleto teatre parodyta J. Haydno opera "Žvejės".

Ivyko Lietuvos ir Latvijos žaliųjų konferencija. Paruošta abiejų respublikų žaliųjų bendradarbiavimo programa ir Konferencijos deklaracija. Numatytas kitas susitikimas Rygoje.

Išėjo savaitinis iliustruotas spalvotas žurnalas "Veidas" – savotiška Lietuvos žurnalistikos sensacija. Leidinys siekia patenkinti įvairiausių skaitytojų poreikius. Tokia ir jo tematika – politika, kultūra, verslas, ūkis, sveikata, poilsis. Vyriausiasis redaktorius – Valdas Vasiliauskas.

Iškrito pirmosios snaigės. Vėjas draskė geltonuojančius lapus, beveik kasnakt šalnos.

(Pabaiga)

A. L.

Taip gyvena lietuviai...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pajuokauja: "Gal bent keletą lietuviškų šeimų turėsime tokio bendravimo dėka".

— Kokie jūsų bendruomenės planai ateičiai? Kaip jūs paveikia politiniai ir ekonominiai Rusijos poslinkiai? Ar nemanote plėsdami savo veiklą įvesti į ją ir komercinių planų, kad lengviau būtų spręsti finansinius klausimus.

— Kol kas pagrindinis planas, kuris, matyt, bus įgyvendintas, yra lietuviškos pradinės mokyklos įsteigimas. Dabartinė mūsų mokytoja Solveiga Valatkaitė yra jos iniciatorė. Tai turėtų būti nedidelė, kokių penkiolikos vaikų mokykla, kurią galėtų lankyti ir pasiuntinybės vaikai. Pagrindų manome padaryti Rusijos mokyklų programą, kad vėliau vaikai galėtų tęsti mokslą rusiškose Maskvos mokyklose. Mūsų mokykloje jie gautų pilną lietuvių kalbos kursą, išmoktų skaityti ir rašyti. Tačiau dar reikia nugalėti finansinius ir organizacinius sunkumus, nes teks projektą suderinti ir su Rusijos ir su Lietuvos švietimo ministerijomis.

Neseniai suradome vieną lietuvių, kuri vadovauja vaikų darželiui. Jos padėdami pabandysime sudaryti lietuvišką grupę tame darželyje, nes vaikai jau nuo 4 metų galėtų pradėti mokytis lietuvių kalbos.

● Ačiū Dievui už knygas. Jos yra mirusių balsai, kurie padaro mus praėjusių amžių paveldėtojais (Channing).

MYLIMAI MAMYTEI

mirus Lenkijoje,

ONUTEI SANDIENEI ir DANUTEI KEKIENEI su šeimomis reiškiamė nuoširdžią užuojautą –

Antanas ir Giedrė Slabosevičiai

Jonas ir Birutė Lapinskai

Salomėja Šukienė iš Klivlando

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orauosčio į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius \$865 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojams – \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilų pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604- 36

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra nелеičiamas, tikrai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkite šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Politiniai dabarties vingiai

Ragina išvesti kariuomenę

Reuterio pranešimu, NATO – Šiaurės Atlanto organizacija yra pasirengusi Baltijos valstybės apšnipinti kariniais reikmenimis, tačiau jų įjungti į organizaciją dar negalima. Taip pareiškęs NATO pareigūnas.

Gen. V. Eide, NATO karinio komiteto pirmininkas, applanke Lietuvą, Latviją, Estiją ir pažymėjo, kad NATO šioms šalims negali pasiūlyti tiesioginės pagalbos, nors jos, tapusiomis nepriklausomomis praeitais metais, ieško stipresnių ryšių su Vakarais. Tačiau karinių reikmenų perteklius neperaukštomis kainomis galėtų būti pasiūstas Baltijos kraštams. Kokie tie kariniai reikmenys, generolas nepaaiškino.

Gen. Eide pasisakė, kad iš Baltijos valstybių būtų išvesta buvusi Sovietų kariuomenė, dabar pavaldi Rusijai. Praeitą savaitę B. Jelcinas apkaltino estus ir latvius, kad jie pažeidžia rusų mažumos teises. Rusija neišviesianti kariuomenės iš tų kraštų, kol nebus nustota pažeidinėti rusų teises. Toks teiginys nesąs pozityvus ir NATO, pasak generolo Eide, negali su tuo sutikti.

Graso estams

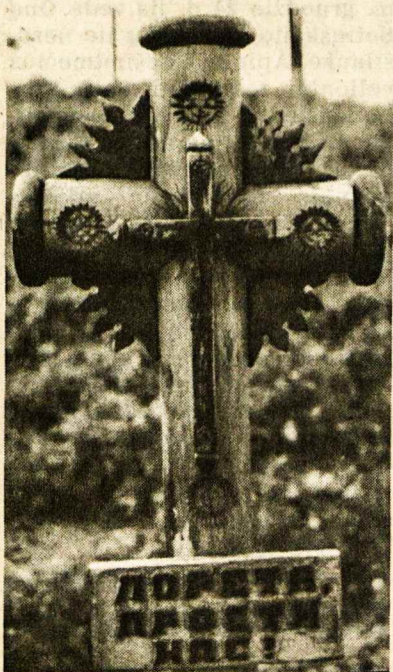
Rusijos viceprezidentas A. Rutskojus Londone, Anglijoje spalio 13 d. pareiškęs, kad prieš Estiją būsiančios panaudotos ekonominės sankcijos, jei ji rusų mažumai nesuteikianti pilnų pilietinių teisių. Per vieną savaitę sugriūtų Estijos ekonomika ir pramonė – pabrėžęs Rusijos viceprezidentas.

Pasak agentūros, estai per 50 metų buvo verčiami kalbėti rusiškai. Atgavus nepriklausomybę, estų kalba tapo valstybine kalba. Rusai, gyvenantys Estijoje, norėdami gauti pilietybę, turi išlaikyti estų kalbos egzaminą. Estų kalba esanti viena iš sunkiausiai išmokstamų kalbų pasaulyje.

Mažumų klausimas Jungtinėse Tautose

Kaip praneša Lietuvos nuolatinė misija prie Jungtinių Tautų, spalio 8 d. šios organizacijos Trečiajame komitete mažumų klausimu kalbėjo Lietuvos ir Rusijos atstovai.

Rusijos atstovas Vladimiras Paršikovas aiškino, kad 25 mil. rusų gyvena už Rusijos ribų, tapdami mažumomis. Esą šimtai tūkstančių jų diskriminuojami Latvijoje ir Estijoje. Rusai išjungiami iš politinio proceso. Pasak Paršikovo, nors

Sausio 13 naktį gyvybę dėl tėvynės paaukojusiai a.a. Loretai Asanavičiūtei prie televizijos bokšto Vilniuje pastatytas kryžius su rusišku įrašu "Loreta, atleisk mums"

Nuotr. J. Mažeikos

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristuje atnaujinimo darbą, bet nuo jėgimo į patį save, gilesnio išsivertimo į savo gyvenimą ir pasiegtą, nuo savęs išsivadavimo...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Estijos vyriausybė teigia – mažumų klausimas tvarkomas pagal krašto konstituciją, bet pagal konstituciją vykusi nacių sprespauda, Pietų Afrikos apardeidas, disidentų persekiojimas buvusiose socialistiniuose kraštuose.

Visų baltiečių vardu šiame komitete kalbėjo Gintė Damušytė, pažymėdama, kad Baltijos kraštuose mažumų reikalai stebėtinai gerai tvarkomi, nepasiant didelių sunkumų, kylančių iš buvusios 50 metų okupacijos.

Kituose kraštuose iškilo kruvini tautinių grupių susirėmimai. Baltijos kraštuose tokių veiksmų visiškai nebuvo. Čia visi gyventojai gyvena taikų ir draugišką gyvenimą.

Kaip buvusios Sovietų imperijos kaliniai, baltiečiai pažino okupanto diskriminacinę politiką, kuri pažeidė jų, kaip žmonių, teises. Šeši mil. baltiečių buvo mažuma didžiosioje sovietinėje imperijoje, kurioje pirmavo rusai, nors ir pastarieji kaip žmonės ir jų kultūra taipogi kentėjo nuo komunizmo.

Baltiečiai šimtais tūkstančių buvo tremiami į Sibirą, agresyvi rusinimo politika prievartiniais būdais norėjo sunaikinti baltiečių kalbas.

Baltijos kraštai buvo kolonizuojami atvežtais darbininkais. Šie darbininkai ypač Estijoje ir Latvijoje sudarė didelę gyventojų dalį. Pvz. Estijoje 1939 m. estų buvo 88%, o 1989 – tik 62%.

Pasak Damušytės, negalima paneigti, kad nėra tautinės

įtampos. Per 50 metų baltiečiai savo kraštuose buvo diskriminuojami gyvenamųjų butų ir darbų skirstymo atžvilgiu. Rusų kolonistų persvara buvo įmoniu ir darbininkų eilėse. Tai okupacinis palikimas, kurį baltiečių vyriausybės turi tvarkyti. Kolonistai neteko privilegijų, tai ir kartais susidaro klaidingas vaizdas – skriaudžiamos mažumos. Vyriausybės kaip tik ir bandančios pašalinti diskriminaciją ir atitaistyti praieities neteisybes.

Išreikšdama Lietuvos, Latvijos ir Estijos ryžtą garantuoti tautinių mažumų teises, G. Damušytė palinkėjo kaimyninėms valstybėms ieškoti tarpusavio susipratimo ir kartu su Baltijos valstybėmis kelti savo piliečių sąmoningumą.

Susilaukė paramos

Kaip ELTA praneša, Ichoakas Meras, gyvenantis Izraelyje, Vilniuje atšventė savo 60-jį gimtadienį. Jis iš Lietuvos išvyko prieš 20 metų. "Kai atvykau iš Lietuvos, buvo stengiamasi mane išbraukti iš literatūrinio gyvenimo. Tuo metu susilaukiau didelės lietuvių išeivijoje Jungtinėse Valstijose paramos", – pareiškė radijo laidoje. Jis iš Lietuvos išleido naują romaną "Sara", paskyrė 1977 metų geriausios lietuviškos knygos išeivijoje literatūrinę premiją.

I. Meras, gyvendamas Izraelyje, teberašo lietuvių kalba. Iš viso jo kūrinių išversta į 20 kalbų.

I. Meras aplankė gimtąją Kelmę, kur buvo karo metu sušau-

dyti jo tėvai bei artimieji. Jis ant Bronės ir Juozo Dainauskų kapavietės padėjo gėlių. "Šie kilnūs lietuviai, vargingi kaimo žmonės, tomis tragiškomis dienomis tapo mano tėvais", – pažymėjo rašytojas.

Palankūs įstatymai

Europos tautinių bendruomenių federacijos pirmininkas K. Mitterdorfer per susitikimą su premjeru A. Abišala pareiškė, kad Lietuvos įstatymai, tarp jų ir rinkimų, yra palankūs tautinėms mažumoms. Gerą išpūdį padarė ir Lietuvos mažumų tarpusavio santykiai ir jų bendravimas su lietuviais.

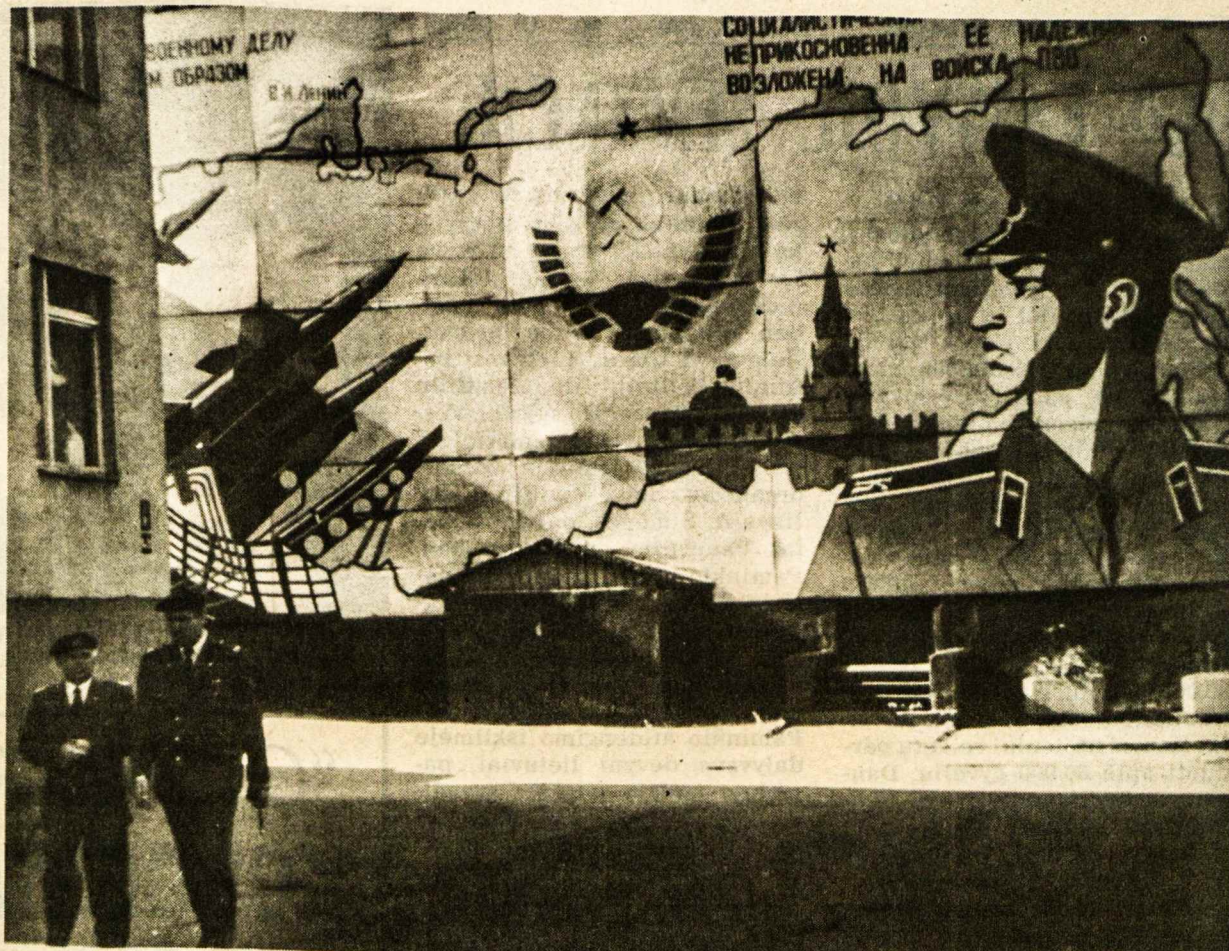
Susitikime dar dalyvavo federacijos vicepirm. R. Nielsen ir Lietuvos tautybių departamento generalinė direktorė H. Kobeckaitė. Pastarosios kvietimu ir lankėsi delegacija Lietuvoje.

Svečiai susitiko su rusų, lenkų ir kitų Lietuvos tautinių mažumų atstovais, parlamento nariais. Delegacijos nariai, pasak K. Mitterdorferio, įsitikino, kad tautinių mažumų gyventojai čia jaučiasi gerai, kad Lietuvos vyriausybė tautinių santykių klausimui skiria didelį dėmesį.

Nebuvo pavojaus

Ignalinos atominėje elektrinėje, kaip praneša ELTA, spalio 15 d. buvo sustabdytas II-sis blokas, pastebėjus padidėjusį aerolių kiekį. Radijo aktyviųjų medžiagų išmetimo kiekis buvo normalus. Nebuvo jokio pavojaus. Spėliojimus sukėlė Lietuvos ir kitų kraštų informacijos tarnybų atstovai, prašydami iš elektrinės žinių apie įvykusią nelaimę.

Elektrinės direkcija pranešė, kad jokios nelaimės nebuvo. Blokas sustabdytas, kad

1992 m. liepos pradžioje pasitraukė sovietinė karo mokykla iš patalpų, esančių tarp Antakalnio, Sapiegos ir Smėlio gatvių Vilniuje. Šiame 20 ha plote yra Sapiegų rūmai, Trinitorių šventovė, vienuolyno pastatai, parkas – architektūros ir gamtos ansamblis. Dabar istoriniai paminklai bus perduoti miestui, o kituose pastatuose įsikurs lietuviška karo mokykla. Nuotraukoje – po kareivinių teritoriją, kur dar pilna sovietiškos pompastiškos vaizdinės agitacijos, vaikšto būsimo Krašto apsaugos mokyklos viršininkas A. Vaitkaitis ir sovietinių karinių objektų priėmimo komisijos pirmininkas J. Gečas

Nuotr. Alf. Laučkos

būtų galima iširti patalpas, kurios neprieinamos, kai veikia reaktorius. Radiacinė būklė elektrinėje nepasikeitė.

Sunkios derybos

Lietuvos premjeras A. Abišala, vertindamas Lietuvos ir Rusijos prekybinius bei ekonominis santykius, spaudos konferencijoje pažymėjo, kad derybos, ypač dėl energetinių

žaliavų tiekimo, vyko sunkiai.

Sunku buvo nustatyti, kokios yra tarpusavio skolos, nes Rusijos tiekėjai vienpusiškai, nepaisydami sutarčių, kėlė kainas. Vis dėlto susitarta, kad iki spalio 1 d. galioja anksčiau sutartos kainos, o per likusią metų ketvirtį reikės mokėti naujomis, žymiai didesnėmis kainomis. Dalis gyventojų naujų kainų naštos nega-

lės pakelti, vyriausybė turės ateiti į pagalbą.

Net negaudama naftos ir dujų, Lietuva galėtų išgyventi, pasak premjero, iki ateinančių metų vasario mėn. Tačiau to neatsitiks, nes nafta jau teka. Rasis lėšų jai pirkti ir vėliau. Be to, Lietuvoje apie 1,2 mil. tonų naftos palieka Rusijos bendrovė "Lukoil" už perdėrbiną žaliavą. J.A.

THE NEW CONSTITUTIONAL AGREEMENT

THE HIGHLIGHTS

Over the past two years, federal, provincial, territorial and Aboriginal leaders have consulted with thousands of Canadians and concerned groups from coast to coast. These consultations included Royal Commissions, participatory conferences, parliamentary hearings, and hearings in the provinces and territories held by provincial and territorial legislatures. Federal, provincial, territorial and Aboriginal leaders have agreed unanimously on August 28, 1992 in Charlottetown on a package of constitutional proposals that recognizes the equality of all Canadians and represents all of our interests. The agreement is now before Canadians.

A Social and Economic Union

The agreement proposes that the new Constitution would contain a statement of key economic and social objectives shared by all of the governments in the federation. The objectives include comprehensive, universal, portable, accessible and publicly administered health care, adequate social services and benefits, high quality primary and secondary education and reasonable access to post-secondary education, collective bargaining rights and a commitment to protecting the environment. The economic policy objectives to be entrenched would be aimed at strengthening the Canadian economic union; the free movement of persons, goods, services, and capital; ensuring full employment and a reasonable standard of living for all Canadians; ensuring sustainable and equitable development.

Exclusive provincial jurisdiction would be recognized in the areas of forestry, mining, tourism, housing, recreation, municipal affairs, cultural matters within the province, and labour market development and training. In addition, to ensure the two levels of government work in harmony, the government of Canada commits to negotiating agreements with the provinces in areas such as immigration, regional development and telecommunications. Federal-provincial agreements on any subject could be protected by the Constitution from unilateral change.

The new Canadian Constitution would recognize the distinct nature of Quebec, based on its French language, unique culture and civil law tradition.

Avoiding Overlap and Duplication

Distinct Society

In the reformed Parliament, the Senate would reflect the equality of the provinces while the House of Commons would be based more on the principle of representation by population. As well, various provinces would be assured a minimum amount of seats in the House of Commons.

Parliamentary Reform

The proposed Senate would be made up of six elected senators from each province and one from each territory. Additional seats would provide representation for Aboriginal peoples. The reformed Senate's powers should significantly increase the role of the elected Senators in the policy process. The proposals recognize that Aboriginal peoples have an inherent right to self-government and that the Constitution should enable them to develop self-government arrangements and to take their place in the Canadian federation. The proposals recognize Aboriginal governments as one of the three constitutionally recognized orders of government in Canada. In addition, the proposals provide for a negotiation process between Aboriginal leaders and provincial and federal governments to put this right into effect. The recognition of the inherent right would not create any new rights to land, nor dilute existing treaty rights.

Now that Canada's federal, provincial, territorial and Aboriginal leaders have reached a consensus, it is the right of all Canadians to understand the new proposals. Call the toll-free number below to receive an easy-to-read booklet on the new constitutional agreement or a complete text.

It's your right to know what the constitutional proposals say, before voting on October 26.

Aboriginal Self-Government

FOR INFORMATION CALL:
1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired:
1-800-465-7735 (TDD)

Canada

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SKERDŽIA IR PARDUODA

Dėl Lietuvą nusiaubusios sausros žemdirbiai šiemet paruošė tik 39% gyvuliams reikalingo pašaro. Dėl jo stokos Lietuvos vyriausybė nutarė galvijų skaičių sumažinti 217.000, kiaulių 700.000, paukščių 4.000.000. Lietuvos mėsos kombinatai neturi techninių galimybių tokiu planu įgyvendinti. Žemės ūkio ministerijos gyvulininkystės valdybos viršininkas Vytautas Bernotas pranešė spaudos atstovams, kad Lietuva leidžia parduoti ir užsienin išvežti gyvulus gyvulių. Ministerija jau išdavė leidimus užsienin išvežti 35.000 galvijų ir 10.000 kiaulių, bet užsieniečiai neskuba pirkti. Iki žiemos užsieniuo reikėtų parduoti apie 60.000 gyvulių. Daugiausia jų tikimasi išvežti Lenkijon ir Vokietijon. Žemės ūkio mokslų kandidatas Jonas Starckas nuogaštėja, kad išvežti leidžiama visus nupenėtus gyvulius, net ir veislines karves bei telyčias.

AR NETEKS PASINKAUTI?

Ūkininkams yra pelningas gyvulių pardavimas užsieniu, nes užsieniečiai už toną jautienos moka 500 JAV dolerių, o mėsos kombinatai Lietuvoje – 33.000 beverčių sovietinių rublių. Už kilogramą pirmarūšės kiaulienos Vokietijoje galima gauti 80 JAV centų, Lietuvoje – 79 rublius 90 kapeikų. Vilniaus mėsos kombinato vicedirektorius Zenonas Eimontas nesidžiaugia Lietuvos gyvulių pardavimu užsieniu. Mat jau dabar kiaulienos vos pakanka dešioms bei kitiems mėsos gaminiams. Jautiena yra užpildyti visos Vilniaus mėsos kombinato saugyklos. Tačiau ji jį dabar vežami gyvuliai, kurių nebegalima parduoti užsieniu. Daugiau atvežama gerokai sensitelėjusių karvių. Su tokia jautiena šeimininkės turės daug vargo. „Lietuvos ryto“ atstovas Arūnas Karaliūnas praneša skaitytojams, kad pro Lazdijų muitinę kasdien išvažiuoja 60-70 sunkvežimių su gyvais gyvuliais. Sunkvežimiai su tokiu kroviniumi iš Lietuvos išleidžiami be eilės. Daugeliui rūpestį kelia nepakankamas dėmesys veisliniams gyvuliams ir jų apsaugai. Seniau Lietuva turėjo didelį mėsos perteklių. Ar jos užteks ateityje po dabartinės gyvulių skerdimo ir pardavimo karštligės?

KOPLYČIA VORKUTOJE

1953 m. Vorkutos anglies kasyklų dvidešimt devintojį šachtą įvyko Sibiran išvežtų politinių kalinių sukilimas, kuriuo buvo reikalaujama pagerinti nepakeliamas gyvenimo ir darbo sąlygas. Tada ten buvo sušaudyti 153 sukilę kaliniai, 72 mirė nuo žaizdų. Tarp jų buvo ir 25 lietuviai. Jie užkasti tundraus pelkėje, toliau nuo Vorkutos, prie 29-tosios šachtos ir buvusio lagerio kapinių. Lietuvii iniciatyva ten dabar pastatytas ir rugpjūčio 30 d. atidengtas koplyčia primenantis paminklas, sukurta skulptoriaus Vlado Vildžiūno ir architekto Rimo Dičiaus. Paminklo viršuje – Kristaus kančia: puskertimto metro stovyla surištomis rankomis, sim-

bolizuojanti ištermę ir širdgėlą. Paminklas turi lietuvišką ir lotynišką įrašą: „Tėvynė Lietuva verčia. Tėvynė Lietuva didžiuojasi“. Paminklo statyboms įsijungė ir grupė buvusių lietuvių kalinių. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Panevėžio skyrius Vorkutos bendrovei „Memorialas“ įteikė 10.000 rublių. Darbus organizavo buvęs politinis kalinys A. Šimėnas, dabar išrinktas Panevėžio miesto tarybon. Paminklo atidengimui buvo pasirinkta šachtininkų šventė rugpjūčio 30 d. Mat 1953 m. rugpjūčio 1 d. sušaudyti sukilėliai yra įvairių tautybių ir religinių įsitikinimų politiniai kaliniai. Paminklo atidengimo iškilimėse dalyvavo devyni lietuviai, papėdėje padėję puokštę gvazdikų. Dabar planuojama pastatyti kryžių politinių kalinių sušaudymo vietoje.

ATGAUTA ŠVENTOVĖ

Tikintiesiems Šauklių gatvėje Kaune vėl grįžo atnaujinta Šv. Mikalojaus (seselių benediktinių) šventovė. Ją pašventino kardinolas Vincentas Sladkevičius. Naujasis atgaautos šventovės rektorius kun. Vytautas Sidaras Dievo ir žmonių akivaizdoje įsipareigojo garbingai vykdyti savo pareigas.

VAGIA PAMINKLO VARI

Salduvės piliakalnis prie Šiaulių yra vadinamas ir Šiaulių piliakalniu. Spėjama, kad jame jau IX-XIII š. stovėjo medinė pilis, o XIII-XIV š. ši vieta buvo laikoma Saulės (Šiaulių) žemės centru. 1977 m. piliakalnio papėdėje buvo pastatytas paminklas sovietinei „išvauduotojų“ armijai ir jai priklausiusiai XVI-jai divizijai, vadintai lietuviškąja. Paminklą sukurė skulptorius Kęstutis Patamsis, architektė Gražina Pajarskaitė ir konstruktorius Romas Jakas. Jų pastangos, skirtos sovietinei propagandai, 1978 m. buvo įvertintos respublikine okupuotos Lietuvos premija. Trijų karių 10 metrų aukščio figūromis dabar susidomėjo vario vagys. Mat jos pagamintos iš nukaltų ir suvirintų varinių lakštų. Leonas Peleckis „Lietuvos aidą“ skaitytojams cituoja piliakalį aplankiusio Šiaulių miesto tarybos pirm. A. Lancausko pareiškimą jos posedžio dalyviams: „Buvau nuvažiavęs į Salduvės kalną. Savaitgalį ten vėl pasidarbuota – net pradėta demontuoti dalis pjedestalo, kai kurie kareiviai jau be batų. Kadangi varį nupluti ne taip paprasta, ardoma konstrukcija. Vietoje atliekama net metalo 'analizė' – aliuminis, pavyzdžiui, paliekamas. Vagys 'dirba' nesigėdijdami, vietos gyventojams sako nekiskit nosies, kur nereikia...“ Dėl Salduvės paminklo sovietinei armijai jau triskart buvo kreiptasi į Lietuvos vyriausybės paminklotvarkos departamentą, bet jis vis dar neišbraukiamas iš respublikinės reikšmės architektūros paminklų sąrašo ir nesiimama apsaugos priemonių. Esą reikėtų sustiprinti Lietuvos sienų kontrolę, kad vagims būtų sunku išsivežti antkapių bei kitų paminklų varį ir bronzą. V. Kst.

Lietuvių tautodailės instituto narių suvažiavimas 1992 m. rugsėjo 19 d. DAIL. A. TAMOŠAIČIO namuose Gananoque, Ont., Kanadoje. Institutui priklauso tautiečiai iš įvairių Kanados ir JAV vietovių. Suvažiavime dalyvavo ir trys menininkai iš Lietuvos

“GYVATARAS” kviečia visus į RUDENS KONCERTĄ-ŠOKIUS - lapkričio 7, šeštadienį, Jaunimo centre.

Pradžią 7 v.v., programa 7.30 v.v.

Turtinga loterija, baras, vakarienė.

Šokiams gros “Žagarai”

Invalidų globa Lietuvoje

Isteigtas fondas “Paravita”, kuris rūpinasi konkrečiais projektais ir laukia pagalbos

Mūsų paramos invalidams fondas “Paravita” gyvuoja vienerius metus. Įgyvendindami Fondo tikslus, mes deriname savo veiklą su Lietuvos invalidų draugija, socialinės apsaugos, sveikatos ir švietimo ministerijomis. Taip pat mus pastoviai remia privati Lietuvos-Amerikos firma “Lamaring” (prezidentas – Vincas Gustainis).

Šiandien Lietuvoje sudėtinga ekonominė padėtis, mažai turtingų žmonių ir įmonių, galinčių remti labdaros organizacijas. Todėl Fondas yra numatęs steigti ir savo struktūras, kad galėtų plėtoti turistinę-politinę, ūkinę, komercinę veiklą. Lėšas Fondas kaupia ir skiria invalidų socialinės, medicininės reabilitacijos ir integracijos į visuomenę programų įgyvendinimui.

Šiuo metu Fondas dalyvauja trijų programų įgyvendinime. Pirmą – paruošimas specialy, kuriančių kompensacines įrangas invalidams.

Antra – paruošimas specialy individualiam mokomajam auklėjamajam darbui su invalidais namuose. Trečia – invalidų nepriklausomo gyvenimo centro steigimas. Vilniaus technikos universitete steigama nauja biomechanikos specialybė. Jos tikslas – ruošti specialistus, kuriančius ir gaminančius įvairaus profilio kompensacines įrangas aparatus invalidams. Ruošiama laboratorija minėtos specialybės mokomajam procesui organizuoti.

Nauja kryptis Lietuvos švietimo sistemoje – rengti pedagogus-namudininkus darbui namuose su invalidais, turinčiais ne protinius, bet fizinius trūkumus. Tuo tikslu steigama nauja specializacija Vilniaus pedagoginiame universitete. Fondas bendradarbiauja su pedagoginiu universitetu, organizuojant mokymo procesą.

Fondas organizuoja pirmojo Lietuvos invalidų nepriklausomo gyvenimo centro steigimą ir statybą. Šio centro paskirtis – padėti žmogui, netikėtai tapusiam invalidu, mokytis gyventi savarankiškai. Yra išskirtas sklypas gražioje gamtos aplinkoje prie Panevėžio miesto.

Kadangi tai pirmieji žingsniai

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus sluitinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu “Union Gas” atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamilton, Ontario

1992 M. SPALIO 4 D. RINKIMUOSE buvo išrinkti aštuoni Hamiltono apylinkės atstovai į KLB krašto tarybą. Į tarybą kandidatavo 10 hamiltoniečių. Išrinkti: Mačys Bernardas (231), Pleinys Jeronimas (230), Deksnys Kazys (206), Ciparytė Ramona (205), Skaistys Gediminas (193), Kristolaitis Juozas (193), Stankus Jonas (200) ir Stanevičienė Vida (176).

Taip pat buvo išrinkta dvejais metais ir nauja Bendruomenės valdyba. Į KLB Hamiltono apylinkės v-ba kandidatavo 12 asmenų. Reikėjo rinkti 7. Išrinktieji pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Deksnys (221), vicepirm. B. Mačys (220), sek. dr. V. Nekrošienė (121), izd. S. Kareckas (154), parengimų vad. A. Raguckas (144), ryšininkas su KLB krašto v-ba J. Kristolaitis (171) ir v-bos narys M. Gudinskas (271). Revizijos komisijai akklamacijos būdu liko – Ant. Garckūnas, G. Skaistys ir V. Pilkauskas.

Rinkimų komisija
PAGERBAMI a.a. VYTAUTA MAČIKUNĄ ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukėjo: \$20 – P. G. Breichmanai, S. Saunorienė. Nuosirdus ačiū už aukas. KLF

Fotografui V. Bacevičiui, “TŽ” bendradarbiui iš Klivlando, š.m. rugsėjo pradžioje buvo sėkmingai atlikta sunki širdies operacija – širdies gyslų persodinimas. Po operacijos jis taip sustiprėjo, kad spalio 3-4 d.d. dalyvavo Lietuvių dienose Klivlande ir darė nuotraukas.

Klivlando Lietuvių dienos įvyko spalio 3-4 d.d. Jas rengė LB Klivlando apylinkės valdyba ir Ohio apygarda. Dvi dienas vyko lietuviška mugė. Į mugę atsilankė Benediktas Petrauskas, Klaipėdos miesto burmistras, su žmona Rita. Nuotraukoje V. Bacevičius prie savo kioską apdovanoja burmistrą amerikietišku ženkleliu ir vėliavėlėmis. Nuotr. I. Kijauskienės

Lietuvių dienų mugėje Klivlande (kairėje) A. Šenbergienė, G. Masilionienė apžiūri šachmatų dirbinius. Pardavėjas – pianistas A. Banda iš Lietuvos. Nuotr. V. Bacevičiaus

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3%
santaupas 3%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.25%
90 dienų indėlius 4.25%
1 m. term. indėlius 6%
1 m. term.ind.mėn.pal. 5.5%
3 m. term.indėlius 6.25%
RRSP ir RRRF (pensijos)...2.75%
RRSP ir RRRF 1 m. 6%
RRSP ind. 3 m. 6.25%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. ... 6.5%
nekiln. turto pask. 3 m. 8.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus “Talkoje”

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Petrui Pupiui, rugsėjo pradžioje sulaukusiam amžiaus devyniasdešimtmečio, pagerbtuves Čikagos “Seklyčioje” surengė dukros Aldona Brizgienė, Marija Ambrozaitienė, sūnūs Antanas ir Juozas. Sukakutvininkas, dabar su žmona Zuzana gyvenantis Floridoje, yra ilgametis Kybartų gimnazijos matematikos, fizikos ir chemijos mokytojas nepriklausomoje Lietuvoje. Pokario metais jis dirbo Regensburgio ir Scheinfeldo lietuvių stovyklų gimnazijoje. Atvykęs į JAV, gyveno Niujorke ir Čikagoje, reikšdamas JAV LB švietimo taryboje.

Tautos šventės minėjimą Jaunimo centre Čikagoje rugsėjo 6 d. surengė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos valdyba su pirm. dr. Leonu Kriauciūnu. Minėjimas pradėtas vėliavų iškilimu Jaunimo centro sodelyje, iškilimais Mišiomis, Tėvų jėzuitų koplyčioje atnaušintomis provincijolo kun. Antano Saulačio, SJ. Tada visi susirinko prie Laivės paminklo sodelyje pagerbti jos žuvusiųjų gnybę. Aukurą uždegė iš Los Angeles atvykęs Lietuvos garbės konsulas inž. Vytautas Čekanauskas, pakviestas pagrindiniu kalbėtoju pačiame minėjime didžiojoje Jaunimo centro saleje. Ten jis kalbėjo apie Vytautą Didįjį, sukūrusį galingą Lietuvos valstybę, jo dvasią, kuri tebėra gyva ir išieviujoje, ir nepriklausomybę atgavusioje tėvynėje. Žuvusiųjų pagerbime prie Laivės paminklo kalbėjo valdybos pirm. dr. L. Kriauciūnas. Meninę programos dalį saleje atliko sol. Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė su akompaniatoriumi Alvydu Vasaičiu. Savo pasirodymą jį pradėjo lietuvių liaudies ir kompozitorių dainomis, baigė tarptautinių klasikų kūriniais. Programą Vivaldžio kompozicijomis papildė jaunas smuikininkas Valdas Vasaitis, fortepijonu palydėtas tėvo Alvydo Vasaičio. Po oficialiosios dalies išalkusiems dalyviams buvo paruošti pietūs Jaunimo centro kavinėje.

Australija

Adelaidės Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Petraitis, MIC, leidžia dvisavaitinį biuletenį “Šventadienio balsas”, teikiantį informaciją ne tik apie parapijos, bet ir ALB apylinkės bei lietuviškų organizacijų veiklą. Senajai spausdinimo mašinai sugedus, teko išsinuomoti naują. Specialią popietę biuletinio leidvybos paramai rugpjūčio 2 d. surengė Lietuvių katalikų moterų draugijos valdyba ir Šv. Kazimiero parapijos taryba. Popietei buvo skirtos suneštinės vaišės ir suaukotų laimikių loterija, kuriai su humoru vadovavo V. Opulskis.

A. a. Algirdas Marijonas Skeris mirė Adelaidėje birželio 4 d. Velionis, gimęs Šiaulių apskrityje, mokėsi Tauragės gimnazijoje, pokarinėje Vokietijoje gyveno Rebdorfo stovykloje. Australijon atvykęs 1949 m., gyveno Richmondėje ir Victor Harbour mieste, pradžioje dirbdamas elektriku, o pastaraisiais metais tarnaudamas valdžios ryšių įstaigoje. Buvo planavęs kelionę Lietuvon ir jau turėjo nusipirkęs bilietą, bet juo nesuskubo pasinaudoti. Ištiktas staigaus smūgio, neatgavo sąmonės ir mirė po poros savaičių. Palaidotas birželio 10 d. Centin-

nial Park kapinėse po kun. J. Petraičio, MIC, atnaušintą Mišų Šv. Kazimiero koplyčioje. Su velioniu atsisveikino V. Dumčius. Liko dukros Marija ir Sonia.

Britanija

Inž. Juozas Vilčinskas, Lietuvos socialdemokratų partijos veikėjas, jos delegatūros užsienyje vadovas, 1990 m. apėlė atgimti pradedančią Lietuvą. Šiemet jis jau ruošėsi grįžti Lietuvon. Pažadą tesėjo, bet amžinam poilsiui ten buvo nuvežta tik urna su jo pelenais. Jau esame rašę apie velionies mirtį Londone birželio 9 d., su juo įvykusį atsisveikinimą Lambeto krematoriumo koplyčioje. Dabar belieka pranešti, kad urna su velionies palaikais rugpjūčio 30 d. buvo palaidota Alytaus kapinėse.

A. a. inž. Jonas Grudzinskas, eidamas aštuoniasdešimtus amžiaus metus, gegužės 6 d. mirė Londono Blackheath. Po gedulinio klebono kun. dr. J. Sakelvičiaus Mišių Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje buvo išlydėtas Elthamo krematoriume. Velionis, gimęs Petrapielyje, Lietuvoj gyveno Kretingoje, mechaninė inžinieriją studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 m. Iš pokarinės Vokietijos buvo emigravęs Australijon, bet pernai persikėlė Britanijon ir apsigyveno Londone, norėdamas būti artėu sūnais ir dukters šeimų, savo vaikčių.

Vokietija

Muzikos prof. dr. Hermanną J. Dahmeną, mirusį 1991 m. lapkričio 14 d., savo nekrologų skyriuje primena “VLB valdybos informaciją” biuletenis. Mat velionis II D. karo metais buvo okupacinio vokiečių režimo pareigūnas kultūros reikalams Lietuvoje. Biuletenyje pabrėžiama, kad jis, užuot tramdęs Lietuvos kultūrininkus, jiems stengėsi padėti ir netgi turėjo ryšių su pogrindžiu. Tapo dideliu lietuvių bičiuliu, su jais bendravo visų pokario Vokietijoj. Velioniu teko būti Baltiečių draugijos prezidento garbės nariu, pirmininku – Vokiečių-lietuvių sąjungoje. Mirė sulaukęs aštuoniasdešimt vienerių metų.

A. a. Jonas Rupkalvis, ištiktas širdies smūgio, birželio 27 d. mirė Leobenstedto ligoninėje. Velionis buvo tauragiškis, gimęs 1919 m. rugpjūčio 18 d. Buičiškių kaime. Vokietijon su šeima repatriavo 1941 m. Visa Rupkalvių šeima buvo nusiųsta į Salzitter-Lebenstedtą. Ten dabar yra palaidoti jo tėvai. Velioniu iki išėjimo pensijon teko dirbti vietinėje plieno liejykloje, karo metais pavadintoje Hermann Goeringo vardu. 1946 m. gruodžio 24 d. jis vedė Oną Solinskaitę, bet vaikų jie nesusilaukė. Apie tris dešimtmečius velioniu teko būti Salzitter-Lebenstedto lietuvių evangelikų liuteronų parapijos pirminku, šias pareigas ėjusių iki mirties. Laidotuvii apeigas liepos 1 d. su Martyno Liutero parapijos vokiečių klebonu kun. Hugu atliko ir trys lietuviai evangelikų liuteronų kunigai – Tamara Kelerytė-Schmidtienė iš Ofeno, Martynas Klumbis iš Bensheimio ir kun. Fricas Skeris iš Mannheimio. Į laidotuves buvo atvykę du velionies broliai – vienas iš Kanados, kitas iš JAV. Daugvii susilaukta gero šimto. Didžiąją jų dalį sudarė kilusieji iš Lietuvos.

DOVANOS IR PARAMA ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

VAISTAI – Pristatome įvairių rūšių receptinius ir visus kitus Vakarų Europoje gaminamus vaistus. Receptai nereikalingi, jei žinomas vaistų pavadinimas.

MAISTAS – Sluitinys nr. 10. Praktiškas ir įvairus maisto sluitinys. Konservuota mėsa (6 dėžutės), 1 sv margarino, 1 stiklinė tirpstančios arbatos, 1 stiklinė tirpstančios kavos, 2 sv pupelių kavos, 4 sv cukraus, 2 sv sūrio, 1 dėž. saldaus pieno, 2 dėž. šprotų, 1 dėž. saldinių, 2 l valgomos alyvos, 4 sv geros rūšies dešros, 1 butelis alkoholinio gėrimo \$160.–

DRABUŽIAI – Vietoje sluitinio drabužių, avalynės, medžiagų mes patariame perversi tam tikslui skirtą sumą pinigais, doleriais, markėmis. Tai bus praktiškiau ir naudingiau dovanų gavėjams. Mes galime visa tai padaryti greitai ir taupiai.

PARDUODAME “Olympia” (portable) rašomąsias mašinėles ir nešiojamas elektrines “Optima” raš. mašinėles su lietuvišku šriftu.

SUDAROME testamentus, pervedame palikimus į Lietuvą arba kitas kraštus klientui pageldaujama valiuta, atliekame finansines ir kitas bankines paslaugas.

Patariame ir atidarome “Offshore” indėlių sąskaitas įvairia valiuta, tarpininkaujame Vakarų bendrovių, “investment trusts”, “unit trusts” akcijų įsigijime ir kitų įvairių dokumentų sudaryme.

BALTIC STORES & CO.

(Z. Juras, V. Juras)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592 FAX 081 318 7643
TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

PATARNAVIMAI Į LIETUVĄ

- Pristatome jūsų sudarytus sluitinius gavėjui į namus.
- \$2.80 kg laivu, \$5.90 kg lėktuvu (išsiunčiam kas penktadienį).
- Hamiltono rajone palimame iš namų.
- Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.
- Pristatome automobilius, šaldytuvus, šaldykėlus, vorykėlus ir televizorius tiesiai gavėjui į namus.
- Automobilis LADA VAZ 21063 \$4.000.00 JAV dol.
- Vorykla 4 skylių, elektrinė arba dujinė \$200.00 JAV dol.
- Šaldytuvas “Snaigė” \$250.00 JAV dol.
- Skambinkite dėl kitų prekių bei automobilių kainų.
- Pristatome pinigų į rankas.
- Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel: (416) 643-3334
Fax: (416) 664-6097

Skambinti: 9 v.r. – 8 v.v.;
pristatyti: 10 v.r. – 5 v.p.p.;
šeštadieniais: 10 v.r. – 3 v.p.p.
Susitarus priimsime visada.

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.

Burlingtono, Hamiltono ir Oakvilles apylinkėse.

Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

Prabėgo mano vasara stovyklaujant, dalyvaujant saskrydyje, keliaujant su grupe bei lankant kaimus, nakvojant mokyklose ir kluonuose, bendraujant su įvairiais žmonėmis. Išvada: visi esame labai panašūs – dvi šakos to paties kamieno

Pabuvusi keletą dienų Kaune, išvažiavau į Klaipėdą. Ten jaunas kunigas Rimas Gudelis paprašė mane pakalbėti apie išeivijos gyvenimą ir taip pat vertėjauti vienam trečios kartos lietuviui kunigui jėzuitui iš Niujorko — Mykolui Salai. Nors matėsi, kad jaunimui buvo labai įdomu su manim bendrauti, nedaug kas drįso, o tie, kurie drįso, labiausiai norėjo sužinoti daugiau apie materialines sąlygas užsienyje: kiek kas kainuoja ir kas daugiausiai uždirba, kokios muzikos mes klausomės ir kaip rengiamės.

Atskirti nuo Vakarų

Pajutau iš šių jaunuolių nepilnavertiskumo kompleksą, jų atskyrimo nuo Vakarų pasekmę. Jaučiau jų norą būti tokiu, kaip jaunimas Vakaruose bet kokia kaina ir jų pasiruošimą priimti viską — gerį ir blogį, ateinantį iš Vakarų vien tik todėl, kad tai ateina iš Vakarų.

Juos labiau domina Vakarų kultūra negu jų pačių lietuviška kultūra. Todėl brangiausia dovana, kurią jiems gali duoti užsienio lietuvių jaunimas, nuvykęs į Lietuvą — tai parodyti Lietuvos jaunimui, kad mes branginam savo lietuviybę, norime ją išlaikyti, nors tai nelengva, ir išdiliojames, kad esame lietuviai.

Kun. Mykolas Sala taip pat stengėsi šiam jaunimui įdiegti pasitikėjimą savimi ir savo lietuviškumu. Jis kvietė visus apsilankyti Amerikoje, pamatyti, kaip ten žmonės gyvena, o ne atvažiuoti su užmoju ten pralobti. Jis pasakojo kaip jo seneliai, atvykę iš Lietuvos į Ameriką nepriklausomybės laikais, labai norėjo vėl grįžti į Lietuvą, bet neturėjo pinigų.

Nuvertintas mokslas

Kalbant su jaunimu, iškilio tema apie mokslą. Susidariau įspūdį, kad mokslas Lietuvoje labai nuvertintas: žmonės su aukštojo išsilavinimu uždirba mažiau, negu neišsilavinę, nes komunistai nenorėjo skatinti inteligentų, kurie galėtų priešintis jų propagandai. Todėl palyginti mažai jaunimo stoja į aukštąsias mokyklas.

Būdama Kaune, aplankiau kurčiųjų mokyklą, susipažinau su jos mokiniais ir jų nuostabia vedėja Lilijana. Ši mokykla — viena pirmųjų tokių Lietuvoje. Visa, kas joje yra — aparatai, knygos ir t.t., pačių mokytojų padaryta ar pritaikyta mokiniams. Nors ten viskas daug paprasčiau ir primityviau, negu kurčiųjų mokyklose Vakaruose, matėsi, kad mokytojai dirba iš visos širdies ir yra savo mokinių labai mylimi.

Ateitininkų stovyklose

“Caritas” jaunimo auklėjimo sekcija palaiko glaudžius ryšius su jaunimu per ateitininkų organizaciją. Kai prasi-dėjo vasaros stovyklos, važia-vau į ateitininkų stovyklas vadovauti. Nors ten sąlygos buvo blogesnės negu mūsų stovyklose (nebuvo dušų, reikėjo eiti į upę maudytis), visi labai greitai prisitaikė ir neteko nė viena kartą girdėti aimanų.

Man stovyklose teko artimiau susipažinti su įvairaus amžiaus jaunimu ir patirti, kuo jis labiausiai skiriasi nuo jaunimo Vakaruose. Jaunimas Lietuvoje nėra įpratęs būti atviras tarpusavyje, o ypač su vyresniaisiais. Užuot atvirai pasišnekėję su žmogumi, kurio jis jaučiasi nuskriaustas, jis kaupia savo pyktį, kol nebegalio jo sulaikyti. Tada viskas išsėina į viešumą, ir būna didelė audra. Taip pat tokiomis atvejais jaunimas vengia priimti atsakomybę už savo veiksmus. Jis daug greičiau apkalbina kitą žmogų, negu prisipažins, kad jis pats nors truputį yra kaltas. Jis greitai pajunta esąs nuskriaustas, bet daug lėčiau žiū-

ri į save, ieškodamas priežasčių ar kaltininkų.

Jaunimas labai kovoja už pripažinimą. Net žaidžiant ar sportuojant jis viską labai rimtai atlieka. Laimėti ir būti pripažintam laimėtoju jam yra labai svarbu. Tai pagrindinė žaidimo dingstis. Žaisdamas jis nesiekia smagiai praleisti laiką ar ką nors išmokyti. Labai pergyvena, kai kiti žaidžia ne-sąžiningai. Kai jis siekia lai-mėjimo ar pripažinimo, nieko kito nebetamato, nes tai vienintelis jo siekis.

Žinoma, tai nereiškia, kad vis-as Lietuvos jaunimas toks. Yra daug jaunimo, kuris giliau mąsto.

Psichologiniai skirtumai

Būdamas uždarytas nuo pasaulio 50 metų, Lietuvos jaunimas nepatyrė geros įtakos iš Vakarų, bet nebuvo paliestas ir blogiosios. Todėl, išvengęs daug blogos įtakos, kurią mūsų jaunimas nuo pat mažens mato per televiziją ar girdi per radiją, Lietuvos jaunimas yra išlikęs naivusnis ir nekaltesnis negu Vakarų jaunimas. Bet tai sudaro ir tam tikrą pavojų, nes jis per savo naivumą gali blogio neatpažinti ir jį priimti. Taip pat jo gyvenimo tempas yra lėtesnis už mūsų. Jis ne taip beprotiškai skuba ir turi mažiau įvairių daiktų. Jo gyvenimas dėl to yra paprastesnis — jis dar nėra pamiršęs kaip švęsti. Ten yra daug daugiau bendruomeniškumo negu čia, nes kai parduotuvėse nėra prekių, jas gauna per pažintis. Išeivijoje parduotuvės pilnos, tad turint pinigų galima apsieiti be draugų, bet užtai daug greičiau pasijunti vienišas.

Žmonės Lietuvoje išnaudoja savo pažintis ir pozicijas. Todėl iš esmės niekas niekur nėra pasisiekė. Viena mokytoja pasakojo, kad jos mokykloje vis dar yra mokinių, kurie reikalauja penketukų, nes jų tėvai yra aukšti pareigūnai. Tokiems žmonėms yra sunku atsi-žadėti savo gero gyvenimo ir priprasti prie demokratiškos sistemos.

Ateitininkų saskrydis

Nuo liepos 7 iki 12 d. Marijampolės mieste įvyko moksleivių ateitininkų saskrydis, kuriame dalyvavo apie 400 moksleivių iš visos Lietuvos. Saskrydžio tikslas buvo įgyvendinti Sv. Tevo šūkį jaunimui: “Eikite į pasaulį ir skelbkite Evangeliją”. Kiekvieną dieną buvo paskaitos, o vakare — meninė programa. Saskrydžio jaunimas šitaip įvertino savo aplinką: jis (jaunimas bendrai) vertina materialines vertybes labiau, negu dvasines; neturi ko siekti gyvenime, juo nusivilia ir todėl geria; mokyklose mažai žinių apie tikėjimą, todėl jaunimo tarpe yra toks didelis abejingumas; daug pavydo ir keršto, norėjimas gero gyvenimo be pastangų ir artimo meilės stoka. Buvo įdomu, kad šie jauni ateitininkai matė tik tai, kas bloga. Jie nepaminėjo to, kas gera, kurio jie patys yra pavyzdys.

Saskrydyje dalyvavo vysk. Sigitas Tamkevičius. Jis buvo paklaustas, ko galėtų Lietuva pasimokyti iš katalikų pasaulyje ir ką pasaulio katalikai galėtų pasimokyti iš Vakarų. Jis atsakė: Vakaruose yra gyvas supratimas ką reiškia daryti kitiems gera, pvz. per labdarą. Katalikai Vakaruose turi daug savų problemų, tačiau jis vis dėlto padeda Lietuvai, siųsdama labdarą, nors kas jiems ta Lietuva? Vakarai patys turi

daug rūpesčių, kurie kyla iš turto. Per savo gerą, nerūpestingą gyvenimą Vakarai yra pamiršę kryžių, kuris Lietuvą lydėjo 50 metų. Vakarai galėtų pasimokyti drausmės iš Lietuvos, kad geriau įvertintų tai, ką turi.

Keliaujančios grupės

Po saskrydžio visi jo dalyviai pasiskirstė į grupes pagal vyskupijas ir keliaavo po Lietuvos kaimus. Šių keliaujančių stovyklų tikslas buvo susipažinti ir išjudinti kaimo jaunimą. Anksčiau, kaip pasakojo kun. Vaclovas Aliulis, ateitininkų dvasios vadas, istorinis Lietuvos kaimas buvo lietuviybės puoselėtojas, tačiau kažin ar jis toks išliko. Kaimo vaikai važiuoja į miestus, kur juos nuolat vilioja bloga įtaka. Kaimuose lieka daugiausia vyresnio amžiaus žmonės, ir daug kas jų geria. Yra tokių kaimų Lietuvoje, kur ištisi kaimai girtuokliauja, (taip man pasakojo viena mokytoja). Vaikai nuo pat mažens pratinami gerti, ir jiems tai atrodo visai normalu.

Aš keliauau kartu su žemaičiais Telšių vyskupijoje. Aplankėme Kaltinėnus, Kražius ir Skaudvilę. Kiekviename kaime suruošdavome susimąstymo ir maldos vakarą, per kurį kalbėjome tikėjimo temomis, ir taip pat liaudies vakarą, per kurį šokome lietuvių liaudies šokius, žaidėme lietuviškus žaidimus, norėdami sudominti kaimiečius lietuvių kultūra. Deja, pas mus atėjo mažai kaimo jaunimo: daugiausia vyresnio amžiaus moterys. Gal būtume pritraukę daugiau jaunimo, jei būtume kiekviename kaime pasilikę ilgesnį laiką.

Keliaujančios stovyklos man buvo nuostabi proga susipažinti su Lietuva. Mes ėjome pėsti iš vieno kaimo į kitą per laukus, per pievas, miškus, upelius, per kalveles ir taip pat keliais. Mus šildė saulė ir džiuginio žydras, be debesėlio dangus. Einant per žemaitijos sodybas, jų savininkai mums vis ką nors siūlydavo: vyšnių, serbentų, saldinių, vandens atsigerti. Tokio vaišingumo iš svetimų, “sugadintų” žmonių aš nesitikėjau! Naklį mes miegojome mokyklose ant čiužinių arba kluonuose ant šiaudų. Tikra Lietuvos romantika!

Vokiečių grupė

Keliaujančiose stovyklose teko susipažinti su grupe jaunimo iš Vokietijos, atvažiavusia susipažinti su Lietuva ir jos žmonėmis. Juos labiausiai žavėjo tai, kad Lietuvos jaunimas moka labai daug liaudies dainų ir suėjęs kartu dainuoja be dainorėlių. Vokietijos jaunimas to nebesugeba: jei suėję kartu dainuoja, neapsieina be dainorėlių. Jie užtat skatino Lietuvos jaunimą nepamiršti savo liaudies dainų, nes tai labai brangus turtas, kurį ši grupė vokiečių jautėsi praradusi.

Grįžusi namo dar vis galvoju apie Lietuvoje praleistą vasarą ir kaip šiltai Lietuvos žmonės mane priėmė. Nors gyvename skirtinguose pasauliuose, vis dėlto pajutau, kad visi esame broliai ir seserys. Nors yra skirtumų tarp mūsų, esame labai panašūs, dvi šakos to paties kamieno. Priiškime vieni kitus tokius, kokie esame ir stenkimės padėti vieni kitiems tapti geresniais. Juk abiejuose pasauliuose yra ir gėrio, ir blogio. Vienykime savo jėgas, kad liktų tik tai, kas gera.

Ateitininkų stovykloje Lietuvos Berčiūnuose 1992 m. vasarą. Iš kairės: LINA MOCKUTĖ, BIRUTĖ BUBELIENĖ, stovyklos komendantas VYTAUTAS IVANAUSKAS. Nuotr. M. Dūdos

Dedant kertinius akmenis

Lietuvos respublikos konstitucijos projektas parengtas pagal Derinimo grupės protokolą bei pasiūlymus, gautus visuomeninio svarstymo metu, ir paskelbtas 1992 m. rugsėjo 16 d., pateiktas Seimo rinkėjams susipažinti ir pareikšti savo nuomonę Už ir Prieš būdu.

Konstitucijos projektą sudaro 154 straipsniai, padalinti į 13 skirsnių, apibūdinančių valdomųjų veiksnų teises, pareigas, priklausomybes, nusakanti visas kitas valstybinio tvarkymo sritis. Pilnesniam vaizdui atspindėti ar pacituojame kai kurias Lietuvos konstitucijos vietas.

Lietuvos valstybė. Ji yra nepriklausoma, neličiama demokratinė respublika; piliečiai turi teisę priešintis bet kam, kas kėsintųsi į nepriklausomybę. “Valstybės įgaliojimai kyla iš Tautos suvereniteto. Valstybinę valdžią Lietuvoje vykdo Seimas, Respublikos Prezidentas ir Vyriausybė, Teis-mas”. Patys svarbiausi klausimai sprendžiami referendumu arba kai jo nori 300.000 Lietuvos piliečių, turinčių rinkimų teisę. Lietuvos valstybės teritorija nedaloma į jokių valstybinių darinius. “Išskyrus įstatymo numatytas išimtis, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos kurios valstybės pilietis”.

Asmuo valstybėje. Užtikrinamos minties, sąžinės ir religijos laisvės. Bausmės tegali būti skiriamos tik remiantis įstatymais. Piliečiai turi teisę išvykti ir grįžti į savo šalį. “Kiekvienas lietuvių kilmės asmuo turi teisę apsigyventi Lietuvoje”. Teisę rinkti turi 18 metų sulaukę rinkimų dieną. Teisę būti išrinktu nustato konstitucija arba rinkimų įstatymai.

Visuomenė ir valstybė. “Valstybė pripažįsta šeimą visuomenės pagrindu”. Mokymo ir auklėjimo įstaigos — pasaulietinės, bet įstatymo nustatyta tvarka gali būti steigiamos ir privačios įstaigos. Mokslas privalomas iki 16 metų amžiaus. Jis nemokamas. Aukštasis mokslas Lietuvos piliečiams taip pat nemokamas, išskyrus įstatymo nustatytus atvejus. “Valstybė pripažįsta tradicines Lietuvos bažnyčias bei religines organizacijas”... ir kitas, jei jos neprieštarauja įstatymams, dorai ir viešajai tvarkai. “Jokia religija negali būti valstybinė”. Cenzūra draudžiama, politinių partijų nariais Lietuvoje tegali būti piliečiai.

Tautos ūkis ir darbas. “Žemė, vidaus vandenys, miškai, parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei”. Piliečiai laisvai pasirenka darbą. Užsieniečių darbą tvarko įstatymas. Darbuotojai turi teisę streikuoti.

Seimas yra aukščiausia tauta atstovaujanti institucija, atsakinga tik tautai ir leidžianti įstatymus. “Seimą sudaro 141

narys, renkamas ketveriems metams”... Amžius — ne jaunesnis kaip 21 metų. Atstovavimo teisę įgyja tik po priesaikos. “Seimo narys gali būti skiriamas tik Ministru Pirmininku ar ministru”. Seimo nario asmuo neličiamas. Seimo posėdžiai vieši. Įstatymo projektą, parengtą 50.000 piliečių Seimas privalo svarstyti. Kai kuriais atvejais įstatymai gali būti priimami referendume. Prezidentas Seimo priimtą įstatymą turi per 10 dienų pasirašyti ir paskelbti, arba motyvuoti grąžinti persvarsty-mui. Jei prezidentas to nepasirūš Seimo pirmininkui.

Respublikos prezidentas renkamas piliečių ketveriems metams ir turi būti ne jaunesnis kaip 35 metų rinkimo dieną. Kandidatas turi būti surinkęs ne mažiau kaip 20.000 rinkėjų parašų. Kandidatų skaičius neribojamas. Rinkimai laikomi galiojančiais, jei juose dalyvavo daugiau kaip pusė užregistruotų rinkėjų”. Kandidatas išrinktas, jei už jį balsavo daugiau kaip pusė rinkimuose dalyvavusių rinkėjų. Asmuo, išrinktas prezidentu, privalo savo veiklą sustabdyti politinėse grupuotėse. Prezidento asmuo neličiamas. Prezidentui mirus, atsistatydinus ar kitaip nebegalinčiam eiti savo pareigų, jo pareigas laikinai perima Seimo pirmininkas.

Lietuvos respublikos vyriausybė. Ministrų pirmininką Seimui pritarus, skiria valstybės prezidentas. Visi vyriausybės nariai ir veiklos programa Seimui pristatoma ne vėliau kaip per 15 dienų nuo ministerio pirmininko paskyrimo. Vyriausybė patvirtina, kai balsų dauguma gauna Seimo pritarimą. Ministras pirmininkas ir ministrai negali užimti jokių kitokių renkamų ar skiriamų pareigų. “Seimui pareikalavus, Vyriausybė arba atskiri ministrai turi atsiskaityti Seime už savo veiklą”. Vyriausybė turi atsistatydinti, jei Seimas du kartus iš eilės nepritaria veiklos programai. Ministeris privalo atsistatydinti, jei daugiau kaip pusė Seimo narių pareiškia jam nepasitikėjimą.

Konstitucinis teismas sudaromas iš 9 teisėjų, paskirtių de-vyneriems metams Seimo lygiomis dalimis iš kandidatų, kuriuos pateikia prezidentas, Seimo pirmininkas ir Aukščiausiojo teismo pirmininkas. Kandidatai turi turėti “15 metų teisinio ar mokslinio-pedagoginio darbo pagal teisininko specialybę stažą”. Konstitucinis teismas prižiūri, kad įstatymai ar kiti valdžios aktai neprieštarautų konstitucijai.

Kiti teismai vykdo teisingumą nepriklausomai nuo jokios kitos institucijos ir sprendžia Lietuvos respublikos vardu. Teisėjais gali būti tik Lietuvos piliečiai ir jie negali dalyvauti jokioje politinėje veikloje. Prokurorai skiriami įstatymo nustatyta tvarka.

Vietos savivaldybės pagal įstatymų nustatytą kompetenciją svarsto ir tvarko vietinės reikšmės reikalus laisvai ir savarankiškai. Atstovaujančių veiksmu yra savivaldybės taryba, renkama vietinių gyventojų-piliečių dvejiems metams. Savivaldybių darbas prižiūrimas vyriausybės skirtų inspektorijų pagal nustatytą tvarką ir įstatymus.

Finansai ir valstybės biudžetas. Lietuvos bankas priklauso Lietuvos valstybei ir yra atsakingas Seimui. P pinigų išleidimo teisę turi tik Lietuvos bankas, kuriam vadovauja banko valdyba. Pirmininką penke-

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nėliu. Juo naudojasi ir policiją viešai norintys remti Toronto gyventojai. Įtampa yra kilusi Metropolitinio Toronto policijos taryboje, tvarkančioje jos reikalus. Policijos viršininkas W. McCormackas, neoficialiai pritar-damas policininkų protestui, turi laikytis taisyklių. Jos reikalauja, kad policininkai tarnybos metu dėvėtų pilną uniformą. Tačiau policininkai nevykdo W. McCormacko įsakymo, kurį iš jo išreikalavo tarybos pirmininkė S. Eng.

Pasigirdo balsų, kad policijos viršininkas W. McCormackas bus priverstas atsistatydinti. Policijos draugija tada su savo pirm. A. Lymeriu pareikalavo tarybos pirmininkės S. Eng. atsistatydinimo. Pilnos uniformos nedėvintys policininkai buvo suregistruoti kaip taisyklių laužytojai. Viršininkas W. McCormackas betgi pareiškė, kad jis nepasitrauks iš pareigų, kol jie savo darbu Toronto gyventojams užtikrins tvarką ir saugumą. Ontario premjeras Bob Rae ir vidaus reikalų ministeris Allan Pilkey sutinka susitikti su metropolitinio Toronto policijos atstovais, jeigu jie vėl pradės dėvėti pilną uniformą. Tačiau tokiu atveju jie nežada atšaukti naujojo potvarkio, liečiančio ginklo ištraukimą iš makšties.

Metropolitinio Toronto policiją ir daugelį gyventojų nuste-bino Ontario teisingumo ministeris Howard Hampton, rugsėjo 29 d. pranešęs, kad vyriausybė yra sudariusi specialią še-

šių asmenų tarybą, kuri ieškos rasizmo apraiškų Ontario teisingumo sistemoje — policijoje, teismuose, apeliacijos įstai-gose ir net kalėjimuose. Esą tai buvo pasiūlęs NDP socialistų veikėjas Stephen Lewis, premj-ero Bob Rae pakviestas ištirti š.m. gegužės 4 d. centrinėje Toronto Yonge gatvėje kilusias riaušes. Jos prasidėjo po Juo-dųjų gynybinės akcijos surengtą demonstraciją prie JAV ambasados. Policija ir spaudos atstovai riaušėse nepastebėjo rasizmo, tik jaunus baltuosius ir juoduosius chuliganus kar-tu daužiusius krautuvų vitri-nas. Tai liudijo ir nuotraukos spaudoje.

Kyla klausimas — ar dabar tikrai reikia specialios komisijos knstis demokratiniams principais veikiančioj Onta-rio teisingumo sistemoj? Šešių asmenų komisijos biudžetui jau paskirta pusketvirto milijono dolerių. Komitėjai vadovaus Margaret Gittens, įsteigusi Matomosios mažumos moterų koaliciją, ir Ontario provincijos teisėjas David Cole. Dienraščio “The Toronto Sun” atstovė Christie Blatchford spalio 1 d. laidoj pabrėžia, kad iš šešių komisijos narių net keturi yra matomųjų mažumų atstovai, didelį dėmę skiriantys rasizmo paieš-koms. Matyt, dėl šios priežas-ties ir protestą reiškianti Metropolitinio Toronto policijos draugija reikalauja, kad Onta-rio premjeras Bob Rae vyriausybę sustabdytų tokiu princi-pu sudarytos komisijos veiklą.

V. Kst.

riems metams skiria Seimas prezidento teikimu. “Valstybės biudžeto pajamos formuojamos iš mokesčių, privalomų mokesčių, rinkliavų, pajamų iš valstybės turto ir kitų įplaukų”. Mokesčius nustato įstatymai. Biudžeto projektą svarsto Seimas.

Užsienio politika ir valstybės gynybas. Lietuvos respublika “siekia užtikrinti šalies saugumą ir nepriklausomybę, piliečių gerovę ir pagrindines jų teises ir laisves”... Lietuvos valstybės gynybas nuo užpuolimų yra kiekvieno piliečio pareiga. “Įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos respublikos piliečiai privalo atlikti karinę ar alternatyvią krašto apsaugos tarnybą”. Ginkluotų pajėgų paskirtis užtikrinti sienų ir teritorijos neličiamaumą ir atremti ginkluotą užpuolimą. Ginkluotoms pajėgoms vadovauja prezidento teikimu Seimo skirtas kariuomenės vadas. Krašto apsaugos ministeris “negali būti tikrosios karinės tarnybos kariškis”. Aktyvūs kariškiai, policijos bei saugumo tarnybų pareigūnai negali būti Seimo nariai. Ginkluoto užpuolimo atveju prezidentas nedelsdamas daro sprendimą, kurį pateikia Seimo artimiausiam posėdžiui tvirtinti. “Valstybė aprūpina piliečius, kurie dėl dalyvavimo Valstybės gy-

nime nustoja sveikatos, taip pat šeimas tų piliečių, kurie dėl dalyvavimo Valstybės gynime nustoja gyvybės”.

Konstitucijos keitimas ar papildymas gali atsitikti, jei to norės ne mažesnė kaip viena ketvirtjo Seimo narių grupė, arba ne mažiau kaip 500 tūkstančių rinkėjų. “Konstitucijos pirmo straipsnio nuostata “Lietuvos valstybė yra nepriklausoma demokratinė respublika” gali būti pakeista tik referendumo (Tautos visuotinės apklausos) būdu”. Keitimo įstatymo projektas apsvarstomas Seime ir priimamas ne mažiau dviejų trečdalių dauguma. Priimtą įstatymą dėl konstitucijos keitimo Seimo pirmininkas skelbia ne vėliau kaip per 7 dienas spaudoje. Įsigalioja jis po vieno mėnesio nuo jo priėmimo. Snk.

“LEDAS” REFRIGERATION

Taisau ir įvedu visų rūšių

- * Saldytuvus
- * Elektrines viryklas (plytas)
- * Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- * Sildymo sistemas
- * Atliekų (vairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus

Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronto.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranuskaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė

tel.: verslo 769-3300 namų 769-1835

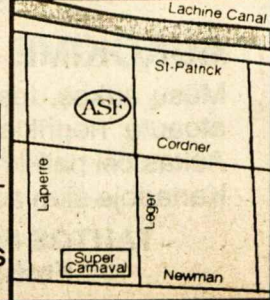
Patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo atečiai!

	EUROPARCEL APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ		
	AIR CARGO TIK 4⁹⁵ už kg (LAIVU - \$4.40 už kg)	- PRISTATOM PER 2-3 SAVAITES - VISAS VIETOVES - GARANTUOTAI ZEMIAUSIOS KAINOS - PAIMAME SIUNTINIUS IS NAMU JEI PAGEIDAUJAMA	
	Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D. Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.		
	MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE. Naujas numeris: 931-9389 Vytas Grudis Jr. (or Alexander Khalimov)		

	Knygų rišykla “SAMOGITIA” meniškai ir išs knygas bei žurnalus.
	A. Plenys 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4V 3J8. Tel.(416) 625-2412

VADOVAI ATEITININKŲ STOVYKLOJE 1992 m. vasarą Lietuvos Berčiūnuose. Iš kairės: Mindaugas Kuliavas, Regina Karaliūtė, Virginija Kuzmickaitė, Janina Šalkauskaitė, Birutė Bubelienė, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Valdas Ivanauskas, stovyklos viršininkė Violeta Ivanauskienė, Kristina Mesliokinaite, komendantas Vytautas Ivanauskas

Nuotr. M. Dūdos

Lietuvos kaimynė Gudija

Kai kurių istorikų užuominos apie Vilnių kaip gudų kultūros pradžią. Plačiau vartojama rusų ir lenkų kalba negu gudų

Ilgiausia Lietuvos siena yra su Gudijos respublika. Sienos su Lenkija, Karaliaučiaus sritimi (Rusija) ir Latvija yra aiškios, bet dėl sienos su Gudija ateityje gali būti nesutikimų. Tiesa, abiejų respublikų Aukščiausiųjų tarybų pirmininkai sutiko, kad dabartinė siena yra pastovi, reikalaujanti ne žymių pakeitimų, tačiau gudų spaudoje kartais girdisi kitokie balsai.

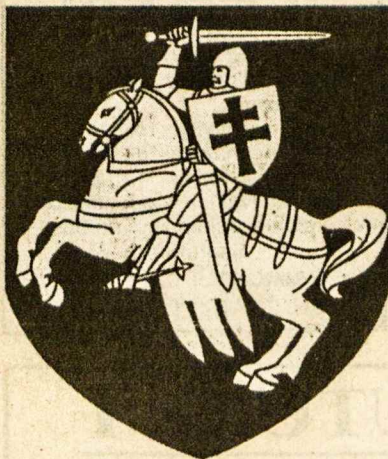
Teritorinės užuominos

Savaitraštyje "Literatura i mastactva" ("Literatūra ir menas") š. m. balandžio 24 d. laidoje istorikas Vladimir Kananovič rašo: "Gudų mentaliteto be 'Vilnia' (Vilniaus) negalima suprasti, 'Vilnia' — 'Litva' — 'Belarus' (taip autorius vadina dabartinę Gudijos respubliką, J.B.) simbolis, jos dvasia (...) Vilniaus rajono ir apylinkių gyventojai ir dabar kasdieninėje kalboje vartoja istorinį vardą 'Vilnia', o ne 'Wilno' ar 'Vilnius'. (...) Nėra pasaulyje kito miesto, kuris būtų Gudijai taip svarbus, kaip Vilnius".

Dar aiškiau to paties savaitraščio skiltyse š. m. rugšėjo 24 d. laidoje pasisako V. Boguš: "(1939 m.) lapkričio 2 d. Sovietų Sąjungos AT priėmė įstatymą dėl Vakarų Gudijos prijungimo prie Gudijos, o lapkričio 12 d. šį įstatymą priėmė ir Gudijos TSR AT. Tačiau ne visa Vakarų Gudija buvo prijungta prie Gudijos valstybės. Vilnių Stalinas jau tada padovanojo Lietuvai".

Vilnius gudų kultūrai yra svarbus: čia buvo išspausdinta dar anksčiau negu Mažvydo katechizmas pirmoji gudų kalba knyga. Vilniuje pasirodė pirmas gudų laikraštis, čia gyveno jų poetai Kupala, Kolas, Tank, tačiau Vilniaus mieste ir jo apylinkėse gudių buvo ir yra nereikšminga mažuma.

Oficialiai Gudija yra nepriklausoma valstybė, tačiau dar ir dabar Gudijos miesteliuose nuo pjekestalų žmonės gąsdina Lenino paminklai. Minske yra Lenino prospektas ir aikštė. Minske beveik ligi šiol buvo tik viena gudiška mokykla. Tik 3% Gudijos sostinės gyventojų kalba gudiškai, o respublikos AT žymią daugumą turinti rusų kalba. Gudijos partokratų ne todėl paskelbė nepriklausomybę, kad padaryti krašte reformas, bet todėl, kad jų išvengtų.

Gudijos valstybės herbo projektas: raudoname fone ant balto žirgo suoliais jojantis sidabrinis raitelis. Jo skyde – Jogailos kryžius

AUDRONĖ KAIRYS

makrobiotikos konsultantė

- * diagnostika
 - * sveikatingumo dieta
 - * svorio ir energijos reguliavimas
 - * gydymas maistu ir mankšta
- Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotikų centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049 (voice message)

Kalbos problemos

Šalia šitų problemų, dar vyksta trintis religinėje srityje. Po beveik pusimčio persekiojimo metų Gudijos Katalikų Bendrija ėmė sparčiai atsigauti: 1984 m. Gudijoje buvo 97 veikiančios arba pusiau veikiančios parapijos, o 1991 m. jau jų buvo 228, tačiau dvasiškių skaičius liko beveik toks pats. Tai problemai išspręsti dar sovietinė valdžia 1989 m. sutiko į Gudiją įsileisti 50 lenkų dvasiškių. Be to, pagal privačius iškvietus iš Lenkijos jų atvyko dar apie 20 (pvz. Benekainių klebonas Marian Kopeck). Deja, šie dvasiškai nemoka gudų kalbos.

Gudijos Mokslo akademijos narys Adam Maldzis žurnalo "Wież" š. m. liepos laidoje pasisako: "Tai nesąmonė, kai iš Lenkijos atvykęs dvasiškis sielovados darbe vartoja lenkų kalbą. Nors dauguma tikinčiųjų jo nesupranta, jis to lyg ir nepastebi. (...) Paimkime tokį pavyzdį: "Miorų parapijoje darbuojasi kunigas Petraitis, lietuviai. Jis leidžia gudų kalba religinio turinio laikraštį. Gera būtų, kad lenkai dvasiški, atvykę į Gudiją sielovados darbiui, būtų panašaus nusistatymo".

Panašaus nusistatymo yra Gudijos lenkai vyskupai. Naujai įsteigto Gardino vyskupijos ordinaras yra Kauno kunigų seminariją baigęs vysk. Aleksander Kaszkiewicz, o Minsko-Mogiliavo arkivyskupas-metropolitas Kazimierz Swiatek (Sviontek), buvęs Pinsko katedros klebonas. Juodu, sekdami buvusio šių vyskupijų apaštališkuoju administratoriumi vysk. Tadeusz Kondrusiewicz pavyzdžiu stengiasi tarnauti suprantama žmonėms kalba, padeda išleisti gudų kalba mišiolus ir katekizmus. Arkivyskupas Swiatek yra pasakęs: "Katalikų Bendrija nėra tautinė, nėra nei lenkiška, nei gudiška — yra katalikiška, tai reiškia visuotinė, atvira lygiai gudams, rusams ir lenkams..." Niujorke leidžiamas gudų mėnesinis laikraštis "Belarus" džiaugiasi naujai išleistomis knygomis ir pirmaisiais gudų kalbos žingsniais šventovėse.

Drumsčianti žinia

Nuotaikas sudrumstė iš Kanados į Minską atvykęs žurnalistas A. Pruszyński, pagarsėjęs tuo, kad Vilniuje per sovietų okupuotą televiziją pasakė kalbą, kurioje ragino Lietuvos lenkus nedalyvauti referendumo dėl Lietuvos nepriklausomybės. Minske savo leidžiamame laikraštyje "Pryzmat" jis parašė, kad 29 lenkai kunigai per 14 dienų bus ištremiti iš Gudijos. Ši žinia smarkiai sujaudino Gudijos katalikus. Arkiv. Swiatek turėjo šį iš pirmo išlaužtą prasmąnų paneigti. Tai padarė ir Gudijos įgaliotinis kulto reikalams Żylinski. Tik Polocke veikiančias lenkas kunigas yra kaltinamas politine veikla, tačiau su jo ištėrimu arkiv. Swiatek nesutiksias. J.B.

Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

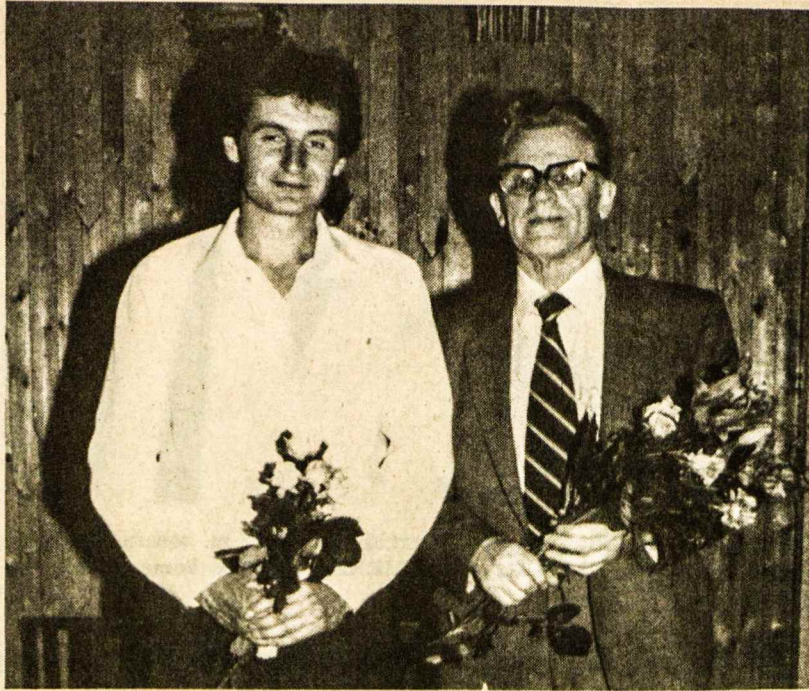
LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgą sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Drama "Žmogus ir tiltas" buvo suvaidinta Kaune. Iš kairės: režisierius DAINIUS VALUTIS ir dramos autorius ANATOLIJS KAIRYS

Dejonės nieko nepadės

Šią vasarą Lietuvoje viešojo du "Tėviškės žiburių" bendradarbiai: rašytoja Aurelija Balašaitienė ir rašytojas Anatolijus Kairys, abu gyvenantys JAV-se.

A. Balašaitienė dalyvavo Birštone vykusioje konferencijoje "Lietuva — išeivija: ryšiai ir neišnaudotos galimybės". Ji šioje konferencijoje plačiai kalbėjo apie tai, kas jungia ir skiria išeivijos ir krašto lietuvius, kaip jie vieni kitus pažįsta ir kokie iškyla sunkumai.

"Tiesos" dienraštyje 164 nr. buvo išspausdintas su rašytoja pokalbis. Į Ameriką su mama ir seserimi atvykus 1944 metų vasarą. Sau pažadėjusi tol negrįžti į Lietuvą, kol ji nebūna nepriklausoma. Dabar vykstanti savo pažadą ir lankanti gimines.

Nesilaiko pažadų

Paklausta, kokie įspūdžiai po tiek laiko, viešnia nusiskundė, kad Lietuvoje nesilaikoma pažadų. Buvo davusi spausdinti romaną "Praradimų ženkle" ir istorinę apie išeivius knygą. Dar iki šiol knygos nėra išleistos, nors su leidykla "Vaga" buvo pasirašyta sutartis. Kalbėdama apie savo kūrybą, A. Balašaitienė pažymėjo, kad jos pirmoji silpnėbė esanti už istorinę Mindaugo laikų dramą "Krikšto vanduo". O pirmuosius plunksnos bandymus, kuriuos skaitė Faustas Kirša, pradėjęs Lietuvoje.

Dabar gimtajame krašte netrūkusi išleistas premijuotas romanas "Klionė" ir Vilnių, novelių rinkinys "Žalčio sapnas", romanas apie Vincą Kudirką "Nemarioji giesmė".

Mokslo akademijoje susitarė, kad jai atiteks gausus rašytojo archyvas. Su "Spindulio" leidykla pasirašyta sutartis — "Tėviškės žiburiuose", "Dirvoje", "Drauge", "Darbininke", "Lietuvių balse".

Keistai suprantą laisvę

Paprašyta pasisakyti dėl literatūros Lietuvoje rašytoja pastebėjo, kad nesanti pakankamai su ja susipažinusi, todėl sunku ir vertinti. Iš poetų patinkąs Kornelijus Platelis. Sentimentalios, gražios poezijos radusi rinkinyje "Poezijos pavasaris". Tačiau bausi esą, kai Lietuvos rašytojai keistai suvokia laisvę, savo kūryboje vartodami vulgarią kalbą. Ji kūrėjo laisvę suprantanti kaip galimybę kitiems suteikti džiaugsmo bei pasigrožėjimo. Kas bjauru — negalima vadinti menu.

Dar rašytoja stebina, kad žmonės Lietuvoje yra praradę sugebėjimą džiaugtis ir šypsotis. Dejonės ir ašaros nieko nepadės. Lietuva daug kenčė, dabar nebekenčia, tai ko dar verkti. Reikia būti natūraliais: džiaugtis, mylėti, dėkoti, o ne liūdėti.

Skola savo žemei

A. Kairys, buvęs išeivijoje Rašytojų draugijos pirmininkas, Lietuvoje lankėsi ne pirmą kartą. Prieš porą metų dalyvavo kultūros kongrese, poezijos vakaruose, susipažino su Lietuvos rašytojais. Ši kartą lankė gimines, rūpinosi savo knygų leidimu. Paskutiniu laiku išleistas jo romanas "Istikimoji žolė". Iš jo dramų veikalaų mėgėjiškoje Kauno scenoje pasirodė "Žmogus ir tiltas", o Šiaulių teatre — "Mūsų vaikai".

Su rašytoju pokalbius išspausdino "Kauno diena" 23 nr. ir "Kauno laikas" 144 nr. "Kauno dienos" korespondentui A. Kairys pastebėjo, kad Lietuvą palikęs jai ypatingai sunkiu laikotarpiu: jo bendraamžiai ir bendraminčiai išėjo į miškus ginti laisvės. Tėvynė ašarojo kalėjimuose, trėmėme prarasdama savo

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

vaikus. Laikas niekad neišdildysiąs sąžinės priekaištų. Savo kūryba ir raštais norėjęs atsiliegti skolą savo žemei.

Iš fizinio darbo duonos pelnymasis netrukė kūrybinio polinkio. 1953 m. suvaidintas pirmasis jo spektaklis. Iki šiol išleista pusšimtis knygų, keletas jų tebėra rankraščiuose. Gavę 15 premijų, iš kurių autoriui maloniausia esanti už istorinę Mindaugo laikų dramą "Krikšto vanduo". O pirmuosius plunksnos bandymus, kuriuos skaitė Faustas Kirša, pradėjęs Lietuvoje.

Dabar gimtajame krašte netrūkusi išleistas premijuotas romanas "Klionė" ir Vilnių, novelių rinkinys "Žalčio sapnas", romanas apie Vincą Kudirką "Nemarioji giesmė".

Mokslo akademijoje susitarė, kad jai atiteks gausus rašytojo archyvas. Su "Spindulio" leidykla pasirašyta sutartis — "Tėviškės žiburiuose", "Dirvoje", "Drauge", "Darbininke", "Lietuvių balse".

Jaučiamas šaltumas

Atsakydamas į klausimus "Kauno laike", nusiskundžia (beje tokios sugestijos buvo pateiktos klausinėjancio korespondento), kad visuomenė Lietuvoje abejoja išeivijos rašytojų kūrybai. Išimtis — Bernardas Bradžionis. Jaučiamas šaltumas iš Rašytojų draugijos, laikraščių ir žurnalo. Pvz. "Pergalei" prieš dvejus metus įteikęs savo novelę, pažadėtas spausdinti. Tačiau iki šiol pažadas neišsėtas.

Kūrėjus tėvynėje ir išeivijoje išskyręs laikas ir mokykla. Dešimtmečiais egzistavo dvi Lietuvos, atskirtos vandeniais ir geležine uždanga.

Išeivijoje gyvenama senuoju patriotizmu ir tėvynės supratimu. Čia dar veikia, pasak A. Kairio, Maironio dvasia, Lietuvių išeivių rašytojų draugijai priklauso apie 100 rašytojų, iš kurių esą nedaugelis skuba į Lietuvą. Jaučiamas skirtumas, verčias atokiau laikytis.

Visuotinis erzlumas

Pasak žurnalisto Valdo Sutkaus, Lietuva dabar pergryvena kultūrinę krizę. Vietoje kultūrinio atgimimo yra didelis sumaterialėjimas ir visuotinis erzlumas.

A. Kairys taipogi pastebėjęs, kad daugiau kalbama apie ekonomiką, pinigų, o mažiausiai apie knygas. Bet tai greičiausiai esąs praeinamasis laikotarpis. Nesiskubinama su naujomis knygomis. Galbūt rašytojai laukia kitokio atlyginimo, galbūt per dvejus metus nėra užbaigę savo darbų. Tačiau apimam liūdesys, kai Lietuvos rašytojų sąjunga, o ypač jos vadovai, išeivijos rašytojus laiko pusbroliais, ne broliais. J.A.

Išniekintoje gentainių žemėje

Rytprūsų reportažas — specialiai "Tėviškės žiburiams"

ANTANINA GARMUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Į Lazdynus

Vingiuotais ir siaurais, bet asfaltuotais miškų keliais Pečiulių automobiliu vykstame į rajono centrą Krasnoznamenską. Tai — buvę Lazdynai. (Dodelaičio gimtasis Lazdynėlių kaimas — dar toliau — keliasdešimt kilometrų į pietus). Kelias, įremitas senais aukštaūgiais beržais, tolsta nuo Nemuno ir skverbiasi gilyn, Karaliaučiaus link. Prieš patį miestą pirmą kartą išvystu kelių kilometrų ilgio dirbamų laukų plotus. Tai kaimas sutrumpintu pavadinimu "Zaria" ("Aušra"). Žodis "komunizmo" jau dingęs. Matyt, čia žemės geros, o ir lietus būta daugias, nes javai šiek tiek augęsi nei Lietuvoje. Gana gražiai atrodo siūruojančių rūgų laukais. Bet, varge mano, ta pati neganda: juos jau seniai laikas pjauti. Rugsjūtis. Svyra varpos, byra grūdai. Ar nupjau, ar besurinkus juos kas? Nebylų laukų skurdą girdi tik vienui vienas kaime paliktas vokiško stiliaus namas, raudonų čerpių stogu, ant kurio tikrojo šeimininko klekutudama laukia ir nesulaukia gandrų porėlė sename lizde.

Lazdynai mus pasitinka tarsi dar tebetvyrančia donelaičiška dvasia, sklindančia nuo didingos gotikinės, šiemet suremontuotos šventovės, kuri iki pernykščių metų buvo niūrus, apleistas anglių sandėlis, lietuviškąją Šešupę (upės vardas nepakeistas) ir plazdančią rusiškąją baltai-mėlynai-raudona vėliava miesto centre. Visa kita skurdo ir neskoninga. Pačiame Karaliaučiuje, sako, kad skurdžiau. Todėl keičiame kelionės kryptį ir vykstame Tilžės (Sovietų) link, ieškodami lietuviškumo pėdsakų.

Siaubingi vaizdai

Trapėnai. Miestelis perkrikštytas į Nemanskoje. Čia kas trečias sutiktasis — mūsų tautietis. Yra net Lietuvių gatvė. Trapėnuose, pokaryje, prie miško kirtimo ir plukdymo darbų su savo arkliais uždabio senasis Pečiulis, Edmundo tėvas. Dabargi Trapėnų lentpjūvėje budėtoju dirba ir pats Edmundas, — papildomas rublis praverčia.

Pakeles į Ragainę ir Tilžę puošia galingi uosiai ir kleivai. O laukai primena apleistą naujoviškų stepių peizažą. Skaudus iškirsto didžiulio ir brandaus sodo vaizdas — ovelės ir kiti vaismedžiai suversiti eilėmis, o prieš saulę bejėgiškai tįso pilka, kažkam "išlaisvinta" žemė. Greitai paaishėja kam: privažiuojame tankų išmaltus laukus su užrašu "Tankodrom".

— Čionai geriausios žemės, — paaishkina bendrakeleiviai, — skiriamos visokiems poligonams, karinėms zonoms, o žemdirbams — nederlingi plotai, smėlynai.

Kur-ne-kur, nešienautose pievose, ganosi juodmargių karvių bandos. Netoli nuo kelių pritūpę aptrupėję silikatinų plytų rusiškos statybos ūkių pastatai. Jie, tarsi baidyklės, gąsdina išdažytais (vėdinimui!) langais. Greitai su tuo apsipranti. "Tvarka rusiška," — ramiai paaishkina Pečiulienė. Ir tai suprantama, nesgi dabar vasara, o kiekvienam rusui aišku, jog žiema ateis dar ne greitai.

— Ai, ai, — kokie čia dvarai buvo! Ir kokie šilti tvartai stovėjo! — mena Edmundo mama. — Galėjo juose gyvulius laikyti. Bet ne! Sugriaut, su žeme sumalt. O štai kokius ubagynus gyvuliam pastatė...

Stovi mechaninės dirbtuvės ir garažai. Tai ne pastatas, o lūšnų lūšna — tarsi uraganas būtų praužęs...

Nesinori dairytis į pakeles. Nukankintas kraštas. Numarinta žemė. Ar beatgis? Grįžtu mintimis į istorinę Suvalkiją. Kaip žinome, po kryžiuočių antpuolių ji virto negyvenama, apžėlusia krumais, brūzgynais, miškais žeme, vadinama dykra. Bet, praėjus keleto šimtmečių, ją atgaivino darbščiausi ir atkakliausi Lietuvos žmonės, suvažiavę iš Žemaitijos, Aukštaitijos ir ki-

tų vietovių. Kas ir kada prikels gyvenimui Prūsijos dykras, kurias padarė raudonieji barbarai? Mūsų brolių prūsų — Herkaus Manto žemė?

Reformų daigai

Laisvos ekonominės zonos statusas, kurį Rusijos federacijos valdžia suteikė Kaliningrado sričiai, ženkliai permainingai neįnešė. Vis dėlto pirmieji reformų daigai jau pradeda kilti. Mūsų tautiečių dėka. Trys lietuviai — juos šiose apylinkėse žino mano bendrakeleiviai — išnuomojo valstybės žemės plotus ir antri metai ūkininkauja. (Po trejeto metų bandomojo laikotarpio, jeigu ekonomiškai apsimokės, jie tą žemę nusipirks). Vienas lietuvis 50-tje hektarų sodina bulves. Antrasis 30-tje pasėjo miežius. Trečiasis 20-ties ha smėlėtoje dirvoje gana sėkmingai auginą grikius. "Tai jau dūžkas, — sako Pečiulienė, — be grybų ir be griukių negyvens".

Mažvydo žemėje

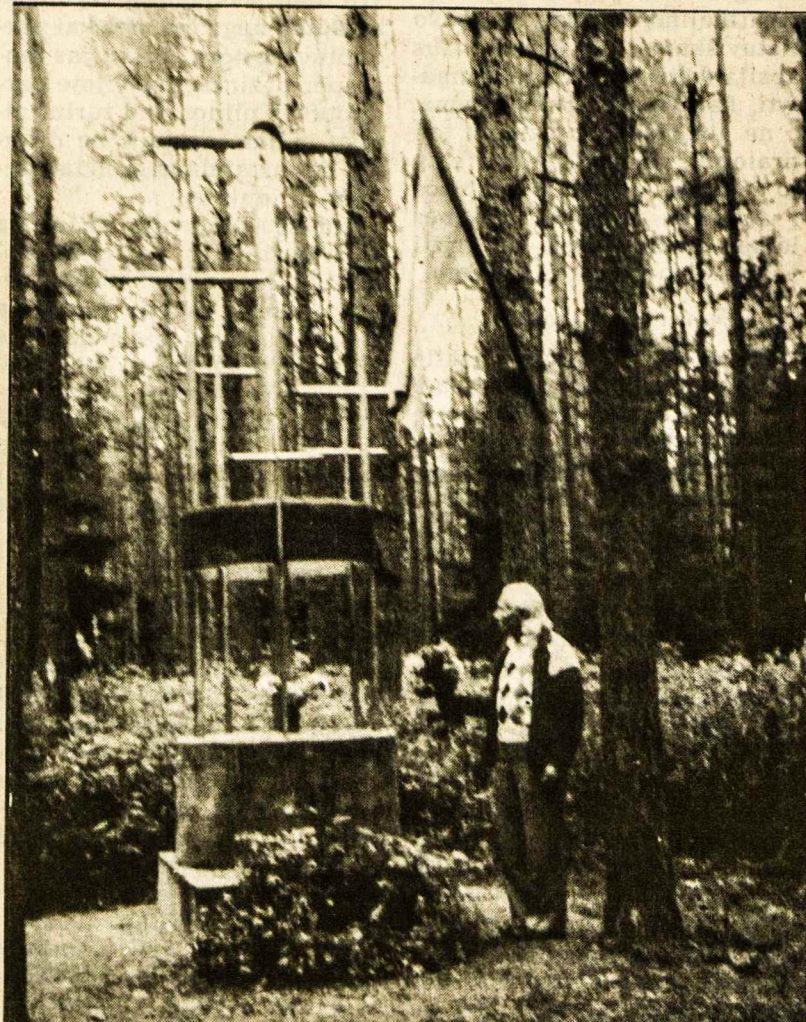
Senoji Ragainė (Neman) — lietuvių kultūros veikėjo, pirmosios lietuviškos knygos sudarytojo Martyno Mažvydo žemė. Šešioliktojo šimtmečio viduryje, baigęs Karaliaučiaus universitetą, jis buvo paskirtas čia kunigu ir išgyveno Ragainėje iki pat savo mirties. Iš lauko apžiūrime nedidelę mūrinę šventovę, kurioje dirbo garbūs evangelikų klebonas. Sovietmečiu šventovė buvo paversta kepykla ar baldų sandė-

liu ir iki šios dienos savo pirmąsias paskirties dar neatgavo. Kažkur čia pat, po išasfaltuotu jos šventoriumi, atsidūrė ir šventyklos klebono Martyno Mažvydo palaikai.

Ragainės miesto centre negyvių langų nišų akimis atvykusį pasitinka Ragainės pilies trimis aukštais išlikusioji siena ir apgrūvęs stačiakampis bokštas kuoras. Pilis sugriauta praėjusio karo. Ji garsi tuo, kad, pagal seną lietuvišką legendą, joje kryžiuočių buvo kalinamas didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas. Jį iš nelaisvės išvadavo lietuvių tarnaitė. "Aš paprasta, — tarusi ji kunigaikščiui, — ir nieko nereikiu Lietuvai, o Jūs Tėvynę išgelbėsit!" Persirengęs merginos drabužiais, Vytautas pabėgo iš nelaisvės. Šią legendą man padėjo prisiminti Edmundo mama. Ta pačia proga pašnekovė pasakė:

— O ir dabar paprasti Lietuvos žmonės Nepriklausomybę apgynę, rusų tankų neišsigando. Taigi komunizmą Lietuva sugriovė! Bet jei ne Landsbergis... Tik jis visus iš tos duobės išvedė. O kaip jį šmeižia ir puola! Visą iškenčia už Lietuvą. Mano valia būtų — jį Vytautu antruoju pavadinčiau.

Liūdui paliekame Ragainės pilies griuvėsius. Pagyvėjame ties gana tvarkingu, tamsiai raudonų plytų pastatu. Tai — ligoninė. Joje prieš kelis mėnesius gimė jaunųjų Pečiulių pirmagimis — mano anūkas Mantas. (Bus daugiau)

Lietuvos partizanų kovų vietas Prienų šile aplankė Kanados lietuvis BRONIUS LUNAS, gyvenantis Toronte
Nuotr. A. Garmutės

AMBER

GLOBUS

Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1P2.

Tel. (416) 604-9750

FAX (416) 604-9748

Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.

Tel. (416) 698-3563

FAX (416) 694-2878.

• SIUNTINIAI LAIVU — MŪSŲ SUKAKTIES PROGA

KALĖDOMS \$6.50 už kubinę pėdą

- Persiuntimo kaina nepriklauso nuo siuntinio svorio.
- Pagal susitarimą paime iš namų ir pristatome.
- Siuntos (container) išplaukia spalio 29 d., lapkričio 26 d.

PINIGŲ PERVEDIMAS naujuoju valiutos kursu — garantuota JAV ir Kanados doleriais.

NAUJOS MAISTO SIUNTINŲ KAINOS — pradedant \$45.

Reikalaukite naujausio kainoraščio.

Nuolatiniams klientams specialios nuolaidos.

SIUNTINIAI LĖKTUVU

— greitas būdas padėti jūsų draugams ir giminėms. Sekantys išsiuntiniai: spalio 30 d., lapkričio 13 d.

STERLING LITHUANIAN AIR LINES

Kelionių suplanavimo specialistai — [Baltijos kraštus ir iš jų]

SPECIALUS BILETŲ IŠPARDAVIMAS

\$799 TORONTAS-VILNIUS-TORONTAS

Išskrendame spalio 29 d.,

sugrįžtame gruodžio 2 ar 9 d.d.

su STERLING ir LITHUANIAN AIRLINES

Skambinti: Mr. J. A. Jansons — 416-698-3563

Bilietai — INTRA the Travel Source

LUFTHANSA AIR CANADA FINNAIR

CHECH. AIR

S.A.S.

Kanadietės aktorės "Pinigėliuose"

Elena Dauguvietytė-Kudabienė ir Marija Kalvaitienė vaidina Šiaulių teatre

J. PLEINYS

Aktorė-režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė visi pažįsta iš jos ilgos ir energingos veiklos Kanados Hamiltone. Būdamas dramų mėgėjų teatro vadovė ir "Aukuro" įsteigėja, 1990 m. paminėjo savo veiklos Hamiltone 40 metų sukaktį. Ta proga kartu su Toronto teatru "Aitvaras", Hamiltono "Aukuras", vadovaujamas aktorės-režisierės E. Kudabienės, apkeiliavo Lietuvą su Antano Rūko veikalais "Bubulis ir Dundulis". 1991 m. kanadiečiai pasikvietė Šiaulių dramos teatrą į Kanadą, kuris su dideliu pasisekimu pasirodė Hamiltone, Toronte, Londone ir kituose lietuvių telkiniuose.

Elenai Dauguvietytei-Kudabienėi 1991 m. suėjo 50 metų scenos darbo. Sukaktis praėjo nepastebėta. Dabar norėčiau sustoti prie jos scenos darbo Kanadoje.

Apie "Aukuro" veiklą ir jos vaidintus veikalus jau ne kartą buvo rašyta lietuvių spaudoje, todėl nekartosiu. Ne visi žino, kad aktorė Elena Kudabienė vaidino ne viename Kanados teatre, televizijoje bei reklamose. Jos yra atlikta per 20 vaidmenų Kanados televizijoje, 7 vaidmenys teatro scenose ir 14 įvairių reklaminių. Daugiausia ją galėjai matyti 1990-91 m. Leon's reklamoje. Už tą reklamą buvo jai įteiktas Kari Award žymuo iškilmingos vakarienos metu Toronte, dalyvaudant 500 svečių. Elena Kudabienė, iškviesta atsiimti šio žymens į sceną, padėjo už šią garbę ir sakė, kad tai stebuklas. Tikrai buvo didelė garbė aktorei ir visiems lietuviams. Žymens įteikimo iškilmes gražiai aprašė Hamiltono "Spectator" ir "The Toronto Star".

Aktorė Elena porą žiemų praleido Winnipege, atlikdama svarbius vaidmenis Manitobos "Citadel" ir "Prairie" teatruose. "Winnipeg Press"

atreikė dėmesį į jos vaidybą ir aprašė Elenos Kudabienės veiklą, pažymėdamas, kad yra kilusi iš Lietuvos, pradėjusi savo karjerą Kauno jaunimo teatre.

E. Kudabienė vaidino ir Toronto teatruose – atliko "On the Razzle" veikale Gertrūdos vaidmenį, "Deathtrap" – Helgos vaidmenį, "Night of the Iguana" – Frau Fehrenhof vaidmenį, neminint kitų veikalų, kuriuose atliko mažesnius vaidmenis.

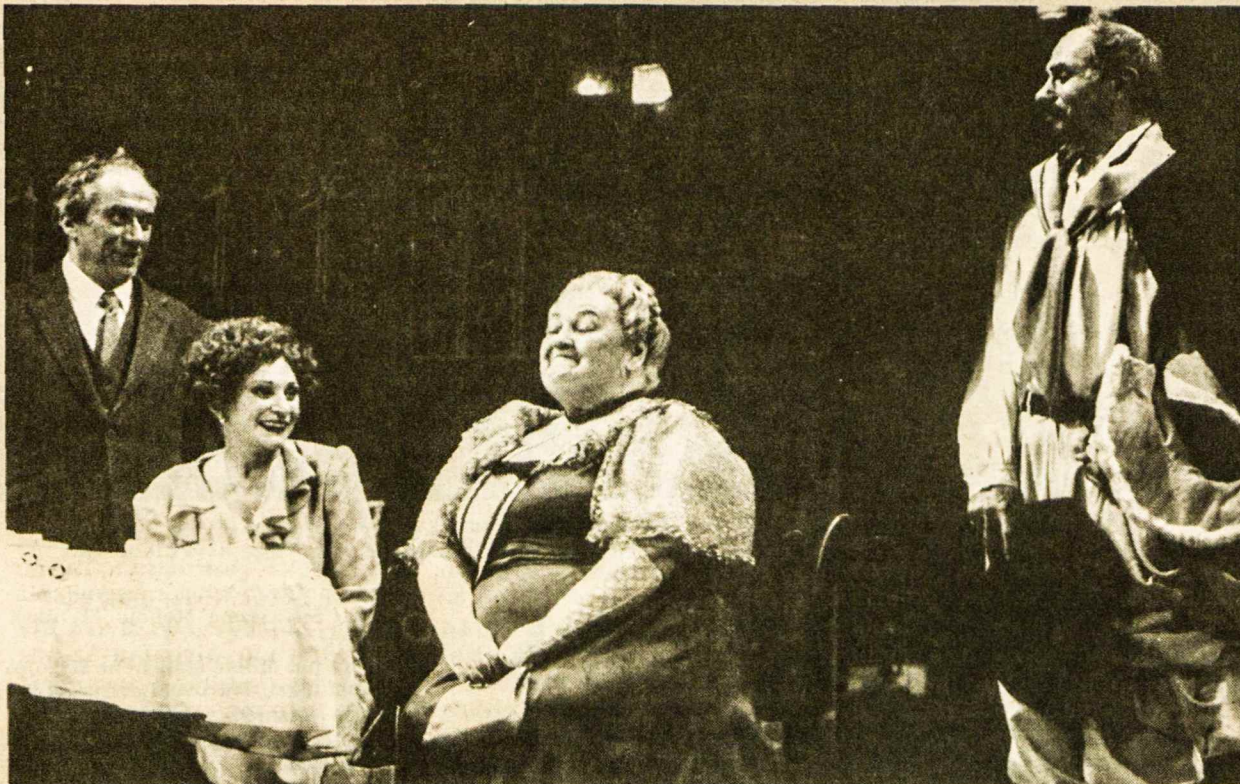
E. Kudabienė dalyvavo ir televizijos programose. Ypač dėmesio verti atlikti vaidmenys šiuose filmuose: "Twilight Zone", "Night Heat", "The Family Way", "Emergency Room", "South of Wawa" ir kt.

Peržiūrėjus visus leidinius bei aprašymus, kur aktorė Elena vaidino, teatruose ar filmuose, visur matyti gražūs atsiliepimai apie jos talentą, jos gimtąjį kraštą Lietuvą. Per tą scenos darbą ji garsino Lietuvos vardą, buvo savo rūšies Lietuvos ambasadorė. Įvertindami jos nuopelnus Lietuvai, Šiaulių dramos teatras ir Lietuvos kultūros bei švietimo ministerija pakvietė Eleną Kudabienę atvykti į Lietuvą ir Šiaulių dramos teatre vaidinti Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės veikale "Pinigėliai" Marcelės Normantienės vaidmenį. Premjera bus Šiauliuose. Be to, numatytos gastrolės Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje ir kituose miestuose.

E. Kudabienė viešint Lietuvoje, lapkričio 5 d. sueis 70 metų amžiaus sukaktis. Teko girdėti, ten numatyta iškilmingai paminėti šią sukaktį.

Kartu su aktore E. Kudabienė vyks į ilgametę "Aukuro" teatro aktorė Marija Kalvaitienė, kuri atliks tame pačiame veikalė J. Raudonaskienės vaidmenį. Abi Hamiltono dramos teatro "Aukuras" aktorės išvyks spalio 22 d. ir grįš lapkričio pabaigoje.

Linkime abiems aktorėms geriausios sėkmės!

Aktorė ELENA KUDABIENĖ (trečia iš kairės) Manitobos teatre, kur atliko Olgos vaidmenį veikale "You can't take it with you"

Apie išeivių nausėdijų nykulį

Kazimiero Barėno novelės "Pati apatinė pakopa"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Skaitėm neseniai žinutę, kad Kazimieras Barėnas yra užbaigęs lietuvių išeivių Didžiojoje Britanijoje istorijos pirmąjį tomą ir įpusėjęs antrąjį. Tenka vien stebėtis šio plausaus devynderbio (žurnalisto, rašytojo, redaktoriaus ir leidėjo) energija ir veržlumu, ypač prisimenant, kad prieš metus pasirodė spaudos storoškas jo romanas *Meškos maurojimo metai*, o šįmet nemažiau apkūni novelių knyga *Pati apatinė pakopa*.

Tiesą pasakius, esama tarp tų visų veikalų jungties. Išeivių D. Britanijoje buitis nuolat vaizduojama visoj eilėje K. Barėno veikalų. Tenka vien prisiminti *Dvidešimt vieną Veroniką, Kilogramą cukraus*, pagaliau išstius gabalus iš *Meškos maurojimo metų*. Visur sužietinę medžiagą sudaro daugiau ar mažiau suromantinta Intrigham'o stovyklos kronika.

Šiuokart to Intrigham'o Lietuvių savišalpinė šysteli vos viename apsakymelyje, bet lietuvių išeivių buitis sudaro medžiagą beveik visų naujojo knygoj sudėtų novelių. Tik dviejuose apsakymeliuose – *Sidabrinė moneta* ir *Dingusi upė* autorius nuklysta į tarpukario Lietuvos buitinį; ir tenka pripažinti, kad jie gaiviausi.

Titulinė novelė (*Pati apatinė pakopa*) (akivaizdu, kad autorių veikė aborigenų britų pomėgis prasimanyti žodžių žaismą – juo griozdiškesni juo geriau) yra pati ilgiausia rinkinyje (134 psl.) ir vadinta veikiau apysaka. Kaip dar kelios kitos novelės knygoje, ji pradeda pasakojimu apie laidotuves, kad vėliau, pakartotinai grįžimais būtų "nutekštas" praeitin, nepagailint juodo dažo ir nesibaigiančių išėsimų buvusio Gulbinių miesto burmistro, dabar tekstilės fabriko pastumdėlio Jurgio Kastėno portretas. Aprašomas, atseit, to piliečio nuomukis į ištizėlį, paranojišką ir alkoholišką, panikišką bi-

jantį visur jo tykančių bolševikų agentų.

Panašaus siužeto pasakojimų apie "kilusį kaip vabalą" karjeristą išeivijos raštijos niekada nestig. Naujovė K. Barėno kūrinį, bent pažintine prasme, yra ta, kad šio nevykčio piešinyje jis pabrėžia patologines apraiškas, išbujojusių paranojinį pradą ir polinkius į antisemitizmą. Nelaimėi, K. Barėno apysakaitė pernelyg perkrauta, sujaukta, pilna nuošliaužų, stabdančių veiksmą ir užtat neimponuojanti.

Neabejotina, kad K. Barėnui gerai pažįstama DP barakų tikrovė, naujakurstės svečios šalyse džiaugsmai ir sopuliai. Apmaudu tačiau, kad jo novelių žmonės pažymėtinai bespalviai, blankūs padarai, be jokio slėpinimo. O kartais ir paprasčiausi debilai, kurių problemos ir dvasiniai konfliktai nedomina skaitytoją. Taip novelėje *Brangučiai* mimozinio jautrumo miesčionkėlė palaiko kitos išeivės (tarp kitko, vienintelės lietuviškos provincijos mieste) pertarą "brangutę", "brangučiai" piktai iš jos šaipytis ir ją niekinti. Paskui, be jokio niuktėlėjimo ir šonkaulius iš šalies, susivokia klystanti. Štai ir viskas.

Saladoniene purto nemažesni metafiziniai drebuliai, sužinojus, kad jos dukrelė Liucilė pliekia eilėraščių ir pasirašinėja mergautine, ne ištekęsios moters, pavarde. Tik pasakotojo pamokytas ir sudrausmintas ji pajunta savo obskurantizmą.

Novelė *Atminimų šviesa* "bernių pašiepimas už pertempimus ir pagražinimus savo pasakojimuose Jaraminas Kiaunė prasimano rašyti sau – stalčiui. Mokytojo Smilgos padrašintas jis sukurpia storą kaip mišiolas knygą, kurios vieną egzempliorių dovanoja jį kadaise kankinusiui tipeliui.

Kartais vienur kitur smėkštelė kiek įdomesnis lietuvių auksarankio profilis, bet visumoje naujojo rinkinio personažai, primityvūs padarai, kurie praisiekę dar labiau su laukeja, tapdami pinigų vergais ir manijakais. Antanas Skiauteris, prisivargęs santau-pų banke, užsirakinėja keliais užraktais ir dėl viso pikto laiko palovėj kirvį, didžiam šeiminkės anglės išgąščiu.

Keista, bet dar blankesniais padarais yra vaizduojami tų išeivių varovai. Niekur Barėnui nepakyla ranka išsamiau pavaizduoti ekscentriškus britus, jų tokį savitą ir žavingą pasaulį, kurį pažįstame iš TV serijų *la Monty Python Flying Circus*.

Galbūt, kalbant apie saulėlydžio kartos žmones, sunkoka, nepatogu ar net nepadoru per daug švaistytis sąmoju, tikroviškiau pavaizduojant jų nuogastavimus, prostatos baimes, Alzheimerio atvejus, apakimo, vienatvės ir pan. pergyvenimus, bet antra vertus, nepajavinus teksto komiškesnė scenelėm audinys išeina pernelyg vienodas ir blankus.

"Kai pradėdi galvoti apie praeitį", sako pasakotojas vienoj K. Barėno novelių, "tai ji grįžta iš pradžią gal tik kaip

kokia smulkmena, bet pamažu ima turtėti, kol visas atsitikimas iškyla pilnaviduris". Tokiais žodžiais Barėnas pabrėžia gyvenimiškos patirties rašytojui svarbą. Deja, geram kūriniui to autobiografinio elemento nepakanka. Ne vien svarbūs yra prisiminimai, bet ir jų atranka, sudarstymas, grupuotė, pertvarkymas. Šia proga visad verta prisiminti George Painterio komentarą apie Marcel Proust'ą: "Nors Proust'as nieko neišgalvojo, savo romane *Prarastojo laiko bejėškant* viską perkeitė".

Skaitant K. Barėno kūrinius, labai krenta į akis tų pačių įvykių atpasakojimai, pasikartojimai, tarsi autoriui būtų baisu vadovautis vaizduote, išmone. Knygoj *Pati apatinė pakopa* nepažymėtos datos, kada rašytos tos novelės. Viena tačiau aišku, išradungumo, spalvų niuansuotumo atžvilgiu tos apysakaitės neprilygsta panašaus sukirpimo kūriniams, pasirodžiusiems anks-tyvesniuose autoriaus rinkiniuose: *Dvidešimt vieną Veroniką* ir *Kilogramą cukraus*.

Būdinga taip pat, panašiai kaip *Kilogramą cukraus* atveju, paveikliausi apsakymai yra tie, kuriuose Barėnas nuklysta į vaikystės tolius. Tokie yra *Dingusi upė* ir *Sidabrinė moneta*. Rasit, nevisai tiktų juos vadinti novelėmis, laikantis klasiškosios novelės kanonų, bet tai skirtingos faktūros kūrinių, kalbantys, kad šioje asarų pakalnėje esama daug slėpinimų ir nebūtinai tuoj pat suprantamų ar net išsakovų dalykų.

Kazimieras Barėnas, **PATI APATINĖ PAKOPA**. Novelės. Algimanto Mackaus knygu leidimo fondas. Chicago, 1992, 245 psl.

"Kardas"

"TŽ" redakcijai pasiekė istorinis tautinės minties žurnalas "Kardas" – 1992 m. 3 nr. Tai didelio formato žurnalas, 32 psl., skiriamas besidomintiems Lietuvos kariuomenės praeitimi, dabartimi ir ateitimi. Jį leidžia Lietuvos atsargos kariuomenės sąjunga. Vyriausiasis redaktorius – Antanas Martinionis, redaktoriai – Petras Baldyšius, Sigita Valaitis. Jiems talkina redakcinė kolegija, kuriai priklauso ir du talkininkai iš JAV – Balys Raugas ir Edmundas Vengianskas. Žurnalas gausiai iliustruotas dabarties ir praeities nuotraukomis. Šalia istorinių straipsnių, yra ir politinių apie nacių ir sovietų kolaborantus. Redakcija savo žodyje nusiskundžia labai pasunkėjusia žurnalo leidyba (išeina kas trys mėnesiai) ir kreipiasi į lietuvių išeivių, kviesdama prenumeruoti žurnalą, primindama, kad išeiviai yra skiriami net du puslapiai, pavadinti "Jūs ir mes – viena tauta". Metinė prenumerata – 15 JAV dolerių (oro paštu). Užsakyti per žurnalo atstovą Kazimierą Gaižutį (18108 Hiller Ave., Cleveland, OH 44119, USA; tel. 216-481-0791). Kvietimas baigiamas šiais žodžiais: "Tegu 'Kardas' būna jūsų šeimos svečias".

Redakcijos adresas: "Kardas", Box 577, 2043 Vilnius-43, Lithuania. Inf.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Vytautas Jonas Bakšys, Bostone 1959 m. rugsėjo 24 d. gimęs pianistas ir kompozitorius, pedagoginį darbą dirbantis Yale muzikos mokykloje, turėta muzikos magistro laipsnį šiemet pakeitė muzikos doktoratu. 1983 m. JAV LB kultūros tarybos paskelbtame jaunųjų talentų konkurse jis yra laimėjęs pirmą vietą pianistų grupėje. Bostone lietuvių renginiuose jam yra tekę akompanuoti gastroliuojantiems solistams.

Kompozitorius kun. Bruno Markaitis, SJ, stiprėjantis po ilgametės ligos ir kelių operacijų, šią vasarą lankėsi Čikagoje, atvykęs iš Havajų Honolulu. Pianistui Manigirdui Motekaičiui jis atvežė specialiai sukurta penkių dalių fortepijoninę poemą "Kalanta". Ji laikinai pakeičia planuotą operą "Romas Kalanta", kurios kun. B. Markaitis, SJ, negalėjo užbaigti dėl ligos ir neišspręstų finansinių reikalų. Operos jis nėra atsisakęs. Ją tikisi baigti, kai tik leis atgauta sveikata. Juozo Žilėvičiaus ir Juozo Kreivėno lietuvių muzikologijos archyve jis susitiko su vilniečių muzikologu Adeodatu Tauragiu ir jį paprašė nuvežti Lietuvos muzikos akademijai savo kūrinių plokštelę. Tuos kompoz. kun. B. Markaičio, SJ, kūrinius plokštelėn išrašė Baltimorės simfoninis orkestras, diriguojamas E. Shapiro, Čikagos lietuvių operos choras ir Čikagos simfoninis orkestras su dirigentu Aleksandru Kučiūnu.

Senjojo Vilniaus architektūros paroda rugpjūčio 22 – spalio 18 d.d. Čikagoje surengė Amerikos lenkų muziejus, 984 North Milwaukee Ave. "Draugo" skaitytojus su šia iš Varšuvos atvežta paroda supažindino fotomenininkas Algimantas Kezys. Didžiąją rodinį dali sudarė senųjų piešinių, grafikos kūrinių, piešinių ir net nuotraukų įvairios leidiniųose perfortografuoti darbai. Nuorodose dažnai minimas ir 1985 m. Lietuvoje išleistas albumas "Vilniaus architektūra". Iš jo paimtoms vaizdams prilaikoma lietuviškosios vietovardžių rašybos. Parodoje labiausiai išryškintos žymiosios Vilniaus šventovės, papildytos keliomis cerkvėmis, sinagogomis, žydų geto kvartalu bei kitais architektūriniais senjojo Vilniaus fragmentais.

Paryžiuje gyvenančio Antano Mončio 36 skulptūrų ir kaukių paroda liepos 29 – rugpjūčio 18 d.d. buvo surengta Vilniaus šiuolaikinio meno centre. Parodai iš Vokietijos buvo atsiųsti Palangai dovantoti rodiniai. Mat A. Mončys, nevengiantis žemaitiškų temų, yra gimęs Kretingos apskrityje, Darbėnų valsčiuje, Mončio kaime, netoli nuo Palangos. Zingnius pasaulin jis pradėjo Kretingos pranciškonų gimnazijoje, architektūros studijomis Vytauto Didžiojo universitete, skulptūrą pasirinkdamas dail. V. K. Jonyno Vokietijos Freiburge suorganizuotoje Taikomosios dailės mokykloje, studijas gilindamas Paryžiuje pas skulptorių Osipą Zadkiną. Palangai dovantoti rinkinio parodoj lankytojai žavėjosi medinėmis skulptūromis "Be pabaigos", "Žonglierius", "Skeletas", "Erotika", "Paukštė", "Sostas", akmeninėmis skulptūromis "Jonas" ir "Siluetas", švilpynėmis, iš įvairios medžiagos sukurtais žemaitiškais kaukėmis.

Tėvų pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine, vis dar tęsiasi tradiciniai koncertai ten vasaraujantiems lietuviams. Juos liepos pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje surengė solistai Antanas Keblys, Janina Brauskauskienė, Dana Grauslytė, jiems akompanavusi pianistė Frances Kovalskis (Kavaliauskaitė), smuikininė Zuzana Kavaliauskaitė. Atcietininkų sėdangiu kultūrinė savaitė buvo pradėta Suvalkų trikampyje gimusios, JAV dainavimo studijas baigusios sol. Onos Aleksaitės-Patch koncertu. Jai akompanavo pianistė Lorraine Montegregorio. Savaitę užbaigė didrealitė sol. Gina Čapkauskienė, savo koncertui pasirinkusi lietuvių kompozitorių sukurtais bei jų tik harmonizuotas liaudies dainas, tarptautinių klasikų operėjų ir operų arijas. Viešniai iš Montrealio akompanavo dabar jau gydytojo profesiją pasirinkęs pianistas dr. Saulius Cibas. Neliko užmirštas ir tradicinis pačių vasarotojų choro koncertas, paruoštas pianistės F. Kavaliauskaitės.

Nuotraukų, projektų ir piešinių paroda Šiuolaikinio meno centre vilniečiams surengė 1989 m. įsteigta "Post ars" grupė, jungianti tradicinio meno atsisakančius kūrėjus. "Post ars" atstovai yra surengę apie dešimtį parodų Vilniuje, Kaune, Varšuvoje, dalyvavę Rytų Europos meno festivalyje Vengrijoje.

Helsinkio muzikos festivalis, šiemet įvykęs rugpjūčio 14 – rugsėjo 9 d.d., yra didžiausias toks renginys Suomijoje, skirtas įvairių laikotarpių įvairaus žanro muzikai, sutraukiantis daug žymių atlikėjų. Šiemetiniame festivalyje ypatingas dėmesys teko nepriklausomų atgavusioms Baltijos šalims – Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Joms rugpjūčio 19-20 d.d. buvo surengtos Baltijos šalių muzikos svarstybos. Jose dalyvavo suomių, estų, latvių ir lietuvių muzikologai, skaitė pranešimus apie savo valstybių kompozitorius. Lietuvai atstovavo Ona Narbutienė ir "Lietuvos aidas" skaitytojus su festivaliu supažindinęs Jonas Bruveris. Svarstybas surengė Helsinkio universiteto muzikologijos katedra ir jos vadovas prof. dr. Eero Tarasti, vienas žymiausių muzikos semiotikų. Savo darbuose jis naudoja Algirdo Juliaus Greimo semiotikos metodologiją.

"Mare Balticum maratono" pavadintame koncertų cikle buvo atlikti dešimties estų, latvių ir lietuvių kompozitorių šiam festivaliui skirti kūriniai. Lietuvių muzikai atstovavo Onos Narbutaitės "Piešinys styginių kvartetui ir sugrįžtančiai žemei", Juozo Širvinsko kvartetas "Mano krašto dainos". Juos festivalio dalyviams atliko Vilniaus styginių kvartetė. Broniaus Kutaviciaus kompozicija "Šiaurės vartai", sukurta styginių orkestrui, programą papildė Juha Kangas su savo kameriniu Ostrobtotijos orkestru. Pasaulinės premjeros Helsinkio festivalyje susilaukė Osvaldo Balakausko "Polilogo" – koncertas altiniam saksofonui ir kameriniam orkestrui. Jo atlikėjai – virtuoziškas amerikietis saksofonistas John Edward Kelly ir jau minėtas Ostrobtotijos kamerinis orkestras, kuriam O. Balakauskas 1989 m. yra sukūręs simfoniją "Ostrobtotnija".

Naująjį koncertų sezoną Vilniuje pradėjo Lietuvos filharmonijos simfoninis orkestras, kurio vyr. dirigentas nuo 1964 m. yra Juozas Domarkas. Lietuvos operos ir baleto teatre surengto koncerto dirigentu iš kartą buvo pakeistas svečias iš Vokietijos Jochen Wehner, vidurinės kartos atstovas, daug dirguojantis Skandinavijos šalyse. Solistu šiam koncertui buvo pasirinktas jaunas pianistas iš Izraelio Ohad Ben Ari, 1991 m. laimėjęs M. K. Čiurlionio pianistų konkursą Vilniuje, dabar gilinantis studijas pas prof. Iriną Edelstein Frankfurte prie Maino. Naujojo sezono įvadiniam koncerte pirmą kartą buvo atliktas Jurgio Juozapailio ilgai brandintas naujas kūrinys "Dionysia". Simfoninis orkestras, diriguojamas Jocheno Wehnerio, taipgi atliko J. Brahmo "Trečiają simfoniją F-dur", su pianistu Ohadu Ben Ariu – Sergejaus Rachmaninovo "Antrąjį koncertą fortepijonui ir orkestrui e-moll". Koncertai su šia programa taipgi buvo surengti Kaune ir Panevėžyje. Ir dirigentas J. Wehneris, ir pianistas O. Ben Ariis džiaugėsi tuose koncertuose susirinkusiais atidžiais klausytojais, išsilgusiais geros muzikos.

Skuodo gyventojai ir svečiai rugpjūčio pabaigoje šventė šio miesto 420 metų sukaktį, susietą su Magdeburgo teisės gavimu Lietuvos karvedžio ir žemaičių senjono Jono Chodkevičiaus administraciniais laikais. Tada miestelio centre buvo pastatytas Mūro kryžiumi vadintas paminklas, sunaikintas sovietinės okupacijos laikmetyje ir vėl atstatytas prieš porą metų. Iškilmėje dalyvavo ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis. Šv. Trejybės šventovėje pašventinta Skuodo herba ir vėliava jis prie atstatyto Mūro kryžiaus įteikė burmistrai A. Tumbrotui. Istorinės šventės proga buvo atidarytas Skuodo etnografinis muziejus, vidurinei mokyklai suteiktas jos įsteigėjo kan. Pranciškaus Zadeiko vardas, surengta konferencija "Skuodas, jo aplinkinių istorija ir kultūra". Po pietų Skuodo aikštėje prasidėjo žemaitiška mugė.

V. Kst.

Aktoriai – ELENA KUDABIENĖ ir VITALIS ŽUKAUSKAS, atlikę vaidmenis Birutės Pūkelėvičiūtės veikale "Antroji Salomėja paimavoje" 1982 m. sausio 23 d. Mississaugoje, Anapilio salėje Nuotr. L. Tamošiūnas

Toronto lietuvių dramos teatras "Aitvaras" spalio 4 d. Lietuvių namuose suvaidino Felikso Jokubausko 3-ju veiksmų komediją "Paskutinis iš Varlynės". Iš kairės: I-jė eilėje: Z. Milkevičienė, režisierius A. Kynas, A. Dargytė-Biskevičienė, V. Štūkys; II-jė eilėje: V. Taseckas, V. Šilninkas, T. Šlenienė, R. Brakaitė, P. Steponaitis, L. Nakrošienė (grimuotoja), B. Tarydas

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.25%
180-364 d. term. ind.	5.25%
1 metų term. indėlius	5.25%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	5.75%
4 metų term. indėlius	6.00%
5 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.75%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	6.25%
3 metų GIC-met. palūk.	6.75%
4 metų GIC-met. palūk.	7.00%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP...	3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...	2.00%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo 9.50%
Sutarties paskolas	nuo 9.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 7.75%	
2 metų 8.00%	
3 metų 8.75%	
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų 7.75%	

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupų laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortigolius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamus įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX 1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadui mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Prieš rungtynes su Europos meistrų Danija Vilniuje rugsėjo 23 d. Danijos rinktinė nuotraukos kairėje, Lietuvos rinktinė – dešinėje. Nuotrauka Audriaus Šileikos, ŠALFAS-gos pirmininko, tuo metu viešėjusio Lietuvoje

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Iš Lietuvos irklavimo istorijos (1855-1929)

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Nuo 1922 m. ir kitose Lietuvos miestuose, kurie buvo prie ežerų, upių – jacht klubo skyrė emė veikti kaip skautų laivelio prieplaukas. 1922 m. liepos mėn. Kaune buvo organizuotas irklavimo ir laivelio valdymo pamokos, o 1923 m. Kauno jacht klubas, kaip sporto organizacija, buvo priimtas į Lietuvos sporto lygos narius. Antrame LSL suvažiavime buvo sudarytas Vandens sporto komitetas ("Lietuvos sportas" 1937 nr. 2).

Pirmoji vandens sporto šventė Kaune įvyko 1924 m. birželio mėnesį. Visą inventorių sudarė 5 valties ir 2 baidarės – varžybos im pavadinti negalima, buvo paprasčiausias liaudiškos rungtinės skersai Nemuna. Pirmą vietą laimėjo Mačys Staseika; 1500 m prieš srovę – Jonas ir Rudolfas Grovai bei Alfredas Vaksmanas. Liaudiškos varžybos parodė didelį jaunuomenės susidomėjimą vandens sportu ir būtinybę įsigyti sportinių valčių, kurios buvo didelė prabanga: "gička" kainavo 2000 litų, o "pusgicė" pigiau. Po pirmų "varžybų" – ten naudotos valties išėjo iš rikiuotės galutinai, todėl iš Vokietijos vėl buvo nupirktos pora "gičių". ("Sportas" 1926 m. nr. 36).

Didelę reikšmę ir paskatinimą toliau vystyti irklavimą turėjo Jūrininkų sąjungos įsteigimas 1923 m. kovo mėn. Kaune, vadovai – V. Nagevičius ir T. Daukantas. Atgijo ir senieji jūrų skautai, vadovaujami P. Jurgelevičiaus ir K. Vaitkaus. Jie 1924 m. Nemunu išplaukė į Klaipėdą ir ten įsteigė Jūrų skautų draugiją, vadovus – M. Brakas. Pirmasis jų viešas pasirodymas – 1925 m. Karaliaučiaus regatoje, kur laimėtojai tapo latviai ("Sportas" 1925 m. nr. 28).

Po Klaipėdos grąžinimo Lietuvai 1923 m. išplaukta ir į tarptautinius vandenis, pradėta steigti laivyną. Didelis įvykis Klaipėdos vandens sporto mylėtojų gyvenime buvo 1926 m. birželio mėnuo, kai įsisteigė Klaipėdos jacht klubas, vadovaujamas pirmojo Lietuvos jūrų kapitono Liudo Stulpino. Kadaiše iš kontrabandininkų atimtu laivu, kurį nusiipirko iš varžytinių ir perdirbo į jachtą "Budys" (vardą pasiūlė Vydušas) – 1926 m. spalio 1 d. išplaukia į pirmąją jūrinę kelionę Liepoją. Su šia jachta mūsų jūrų skautai 1927-1931 m. apkeliauja visas valstybes prie Baltijos jūros. Klaipėdos jacht klubo iniciatyva 1926 m. liepos 4-5 d.d. mūsų pajūryje (Smiltynėje) įvyko Tarptau-

tinės irklavimo varžybos – Klaipėdos regata. Dalyvavo 62 valties su 113 irkluoju. Buvo 15 atskirų lenktynių. Deja, Kauno jacht klubas čia nedalyvavo. Varžybas laimėjo svečiai iš Vokietijos (keturvietės): I v. "Ruderverein Masovija" iš Johanesburgo, II v. "Akademische Ruderverein" iš Karaliaučiaus ("Sportas" 1926 m. nr. 41-43).

Kauno jacht klubas daugiau kultivavo plaukimo sportą, nes irklavimui vystyti nebuvo sąlygų. Inventorius 1926 m. skurdus: 2 baidarės, 5 prastos valties, o kitos penkos – jau baigusios savo "amžių". Tiesia, viena "gička" vėl buvo nupirktas iš Vokietijos. Tada nutarta organizuoti pastovias irkluoju treniruotes.

1927-1929 m. Kauno jacht klubas užmezgė ryšius su kaimyninių valstybių vandens sporto organizatoriais, išvydė baidarių sportą. 1929-1930 m. Kauno jacht klubui vadovavo M. Kavolis. Jo laikais padaugėjo vandens sporto sekčių: baidarių, plaukimo, buriavimo, motorlaivių ir taip pat imta kultivuoti žiemos sportą.

Jūrų skautai, norėdami pagerinti savo veiklą, skatino įsigyti nuosavas jachtas, bet dėl brangumo tik 2 turėjo nuosavas, kitos 2 buvo tarnybinės. Bet ir lėšų stoka nesutrukdė vandens sportui plėtotis. 1929 m. abu jacht klubai susijungė į vieną organizaciją ir vasario 13 d. atsidarė Lietuvos jacht klubo Klaipėdos skyrius. Ten buvo 74 nariai. ("Mūsų sportas" 1932 m. nr. 35).

Taigi, pirmąjį nepriklausomos Lietuvos dešimtmėčio vandens sportą vystė Klaipėdos kraštas, nes Kaunas tam neturėjo sąlygų.

Romas Skomskis

Lietuva – Danija 0:0

Pasaulio futbolo pirmenybių kvalifikacinės rungtynės, įvykusios rugsėjo 23 d. Vilniuje tarp 1992 m. Europos meistrų Danijos vienuolikos ir Lietuvos rinktinės, baigėsi didele staigmena: gerai sukovoję Nemuno krašto futbolininkai išplėšė lygiąsias, tuo nustebindami ne tik visą Europą, bet ir pasaulį.

Nenuostabu, kad šios rungtynės rado ypą platų atgarsį Europoje. Spauda, televizija ir radijas plačiai komentavo šį susitikimą, pažymėdami, kad futbolo "nykštukas" (Zwerg) puikiai sukovoję, visiškai nerespektuodamas Europos meistrų vardo. Austrai ir vokiečiai spaudoje pažymėjo, kad rungtynių didvyriu reikia laikyti vartininką "Martina Kenną" (Martinkėną), atlaikiusį 60 minutę Kim Christofte (jis žaidžia Vokietijos Kolno klube) vienuolikos metrų baidinį. Vaikščiodamas Vilniuje, mačiau

ROMAS UBARTAS, disko metikas, laimėjęs Lietuvai aukso medalį Barcelonoje, šiltai sutinkamas namuose. Greta jo – žmona Tatjana. Nuotr. V. Juraičio

PRINTING NET

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ
Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bilietus ir programą.
Susitarus užsakymus paime ir pristatome. Prieinamos kainos. Lietuviams nuolaida.

66 MIMICO AVE.
ETOBICOKE, ONT. M9V 1R5,
TEL. (416) 252-6741
Savininkas Jurgis Kuliešius

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas (drywall)
• dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) • įvairūs cemento darbai (masonry)
• kiemų sutvarkymas (landscaping)
• prieplaukos (decks) • tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

priklijuotus didelius rungtynių plakatus. Susitikimą stebėjo 11 tūkst. žiūrovų.

Taip pat didelė staigmena Rygoje: prie 7 tūkst. žiūrovų Latvija su Ispanija sužaidė taip pat lygiomis 0:0. Austrijos ir Vokietijos spauda pažymėjo, kad žaidimas vyko prie šeiminkų vartų, tačiau latviai "pastatė mūro sieną", tad Ibero pusiasalio atstovams buvo labai sunku ją pralaužti. Spauda rašo, kad danų ir ispanų lygiosios prieš lietuvius ir latvius yra tas pats kaip ir pralaimėjimas. Be to, Lietuvos rinktinėje truko sužeistų trijų futbolininkų, žaidžiančių Vienos "Austria" klube bei dėl dviejų geltonų kortelių suspenduoto Fridricho.

K. Baronas

Pasaulio lietuvių šaudymo pirmenybės

Sumanymas šio masto pirmenybes praveisti išeivijoje kilo per IV-ias PLS žaidynes Lietuvoje 1991 m. ŠALFAS-gos šaudymo sekcijos vadovas Balys Savickas, kaip išeivijos šaudytojų atstovas, buvo susitikęs tuo metu su visa eile Lietuvos šaudymo sporto vadovų. Jo kvietimu, 1992 pavasarį Toronte apsilankė Lietuvos šaudymo sporto sąjungos vicepirmininkas ir kulkinio šaudymo federacijos pirmininkas Evaldas Kalanta.

B. Savickas svečią supažindino su Giedraičio klubo įrengimais Hamiltone, taip pat nušvietė Kanados tradicijas, etišką, kurios laikosi ir išeivijos lietuviai. Po ilgesnių pasitarimų tarp Lietuvos ir išeivijos vadovų nutarta ruošti plataus masto Pasaulio lietuvių šaudymo pirmenybes 1993 m. liepos 25 – rugpjūčio 7 d.d. Hamiltone, Ontario, Lietuvių žuklautojų ir medžiotojų klubo Giedraitis šaudykloje.

Pirmenybės vyktų per 3-4 dienas, kitas laikus būtų išnaudotos pratybos. Pirmenybėse bus laikomasi tarptautinių taisyklių, su mažais pakeitimais.

Atsiųsta plati programa, apimanti įvairias šaudymo varžybas šritis. Prašoma nedelsiant daryti siūlymus-pakeitimus ir pan. Detalesiai skelbti šią programą šiuo metu yra sunku dėl vietos stokos. Kai ji bus galutinai aptarta, paskelbsime. Suinteresuotieji varžybų programa prašomi kreiptis į Balį Savicką, ŠALFAS-gos šaudymo sekcijos vadovą adresu: 340 Dixon Rd., Apt. 2004, Weston, Ont., Canada M9R 1T1, tel. (416) 244-2267, Sig. K.

Ateitininkų žinios

Kviečiame visus į metinę ateitininkų iškylą spalio 25, sekmadienį, 1 v.p.p., High Parke. Bus žaidimai, lauzas ir pietūs. Renkamės Keele ir Bloor gatvių kampe. L.M.

Skautų veikla

• LSS tarybos pirmąja skelbia Jubiliejinės (1993 m.) stovyklos ženklą, sūkiu ir dainos konkursą. Projektus vertins Pirmija. Juos siųsti iki gruodžio 12 d. sekretorei: A. Likanderienė, 6556 S. Talman Ave., Chicago, IL 60629. Stovyklos pavadinimas priimtas – "LSS 75 m. Jubiliejinė stovykla LITUANICA, Lietuva-1993-Amerika".

• LS seserijos akivaizdinis vadijos posėdis įvyko spalio 17 d. Putnam'e, Conn. Dalyvavo apie 30 vadijos narių. Kanados rajonui atstovavo s. Asta Saplienė. S.

• DLK Gedimino prityrusių sk. dr-vė spalio 10 d. iškylavo Ratlivesne Point Conservation parke. Su iškylautojais buvo ir prityręs alpinizmo instruktorius su paruošta tam sportui apranga, batais ir virvėmis. Dalyvavo 4-ri prit. skautai, 3 prit. skautės ir 3 vyr. skautės kandidatės. Draugovei vadovauja sk.v. vsl. M. Bijūnas. Prityrusių skautė dr-vė v.sk. vsl. D. Baršauskaitė, tel. 234-1389, pav. v.sk. A. Paulionytė, tel. 249-1305. M.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagis, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į:

Angele Salvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.25% už 90 dienų term. indėlius
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius
5.25% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
5.75% už 3 m. term. indėlius
6.00% už 4 m. term. indėlius
6.00% už 5 m. term. indėlius
5.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
6.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
6.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.50% už OHOSP (variable rate)
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
2.75% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
2.00% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.25% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

I M A:

už asmenines paskolas nuo 9.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 7.75%
2 metų 8.00%
3 metų 8.75%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 7.75%
(variable rate)
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijas iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:
• Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽININGAI IR DRAUGIŠKAI
STASYS JOKUBAITIS.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

Cavalier CLEANERS

Kur kokybė pirmoje vietoje!

- Sausas valymas (dry cleaning)
- drabužiai
- užuolaidos
- odos
- kilimai
- Skalbiame ir lankstome pagal vorą
- Darbas kokybiškas ir garantuotas
- Žemiausios kainos

NEMOKAMAS paėmimas ir pristatymas į namus

384 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park) Tel. 534-3380

T EURO PARCEL SERVICE
614 The Queensway Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601
SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paime siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntus.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntus tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Parduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitės siuntinių pristatymas iškutu.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, Jr., tel. 847-0881

Mūsų atstovai Fort Erie: Donald V. French ar Danguolė 921 Concession Rd., Fort Erie, Ont. L2A 6B7, tel. (416) 871-1799

ALDONOS ir ALOYZO KUOLŲ šeima įteikia dovaną – Mišių taurę vyskupui J. MATULAIČIUI, besilankančiam Kanadoje 1992 m. pavasarį. Ši vaikų dovaną p.p. Kuolams buvo įteikta 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga. Taurė buvo nuvežta į Kaišiadorių katedrą, kur sukaktuvininkai yra susitaukę. Nuotraukoje iš kairės: vysk. J. Matulaitis, M. Bušinskas, kun. A. Simanavičius, OFM, A. Kuolaitė-Skrupskelienė, inž. A. Kuolas, A. Kuolas ir A. Kuolienė

Humoristas su priežodžiu "brač"

Vilniaus jaunimo teatro aktorius Algirdas Grašys visur savas, liaudiškas, su priežodžiu "brač" pamarginta šneka. Visą jo gyvenimą lydi paslaptinga kaimo dvasia. A. Grašys paveldėjo tauragietišką charakterį: dorą, nuolaidų, dainingą, linksmą. Gimė 1934 m. Utenos raj., Grašių km. Tai gražus, poetiškas kraštas: aukšti vingiuoti šlaitai, apaugę ievų ir lazdynų krūmais, pušynėliais, giliausios senovės atminimų pilni pilikalnai, ežerai, milžinkapiai su daugybe keistų, neišaiškinamų vietovardžių, padavimų apie kalavijuočius, didingus mūšius.

Yra akimirų, kurios vienu ar kitu metu nepastebimai ryškiau- siai įsispaudžia į charakterį. Ap- linkiniai kaimiečiai buvo papras- ti, darbštūs, mokantys kito skaus- mą, nelaimę ar sielvartą užjausti, vienas kitam pagalbos ranką iš- tiesti. Algirdą tėvai nuo mažens mokė meilės kitiems. Dora, žmo- giškumas, taktas ir dėmesys žmo- giui liko svarbiausias A. Gražio

charakterio bruožas ir vaidyboje. Vidurinėje mokykloje Algirdas puoselėjo mintį skraidyti, tapti lakūnu. Tačiau pabuvęs dramos būrelyje, pasirinkimą pakeitė. Į Lietuvos konservatorijos ak- torinio meistriškumo katedrą A. Grašys atėjo jau galutinai apsi- sprendęs. Turėdamas jautrią sie- lą, gerą išvaizdą, nesunkiai pate- ko į būsimų aktorių būrį.

A. Grašys iš prigimties turėjo liaudiškos kalbos bagažą, išmin- tingą, prasmingą žodį, kurį atsi- nešė iš kaimo kartu su tarme. Ati- džiai klausydavosi savo mokytojo J. Sipario liaudiškos, sodrios, bet taisyklingos literatūrinės kalbos.

Išmokęs literatūrinės tarties, turėdamas gražų tembrą, aiškia dikięją, A. Grašys 1960-62 m. dir- bo radijo diktatoriumi, Vilniaus kul- tūros technikuose dėstė sceninę kalbą. Aktoriaus dažnai skaitė lite- ratūriniuose vakaruose, televizijo- je, o P. Mataičio vadovaujame Liaudies muzikos teatre pradėjęs, dabar visoje Lietuvoje žinomas

kaip linksmy, savo sukurtų kom- pozicijų skaitovas, poringų porin- tojas, rytų aukštaičių kalbos, liau- dies humoro ir išminties garsin- tojas.

Jaunimo teatre Algirdas Grašys yra sukūręs visą eilę charaktė- rių vaidmenų šiuose spektakliuo- se: "Aš vejuosi vasarą", Silvestras Ž. B. Moljėro "Skapeno klastos", S. Saltenio "Jasonas", P. Ustinovo "Fotofinišas", Žemaitės "Trys my- limos", A. Čechovo "Zuvedra", V. Korostylovo "Pirosmeni, Piro- smeni...", Č. Aitmatovo "Ilgai kaip šimtmečiai diena".

Iš tikrųjų, A. Gražio satyra ir hu- moras išsivijęs lietuviams yra nau- ji ir negirdėti pasakojimai, kupi- ni grakštaus sąmojo. Ypač įdomus ir savaimingas yra mūsų liaudies humoras ir jos išmintis, tie dūko pasišaipymai iš suvalkiečio, suval- kiečio priekabės prie aukštaičio, o aukštaičio — prie žemaičio. "Pasi- klausius tų dailiai ir subtiliai pa- sakojamų humoro gabalėlių, gali- ma nedvejojant tarti, kad A. Gra- šys yra lietuviškasis Bob Hope", — rašė St. Santvaras "Dirvoje" 1990 m. sausio 4 d. apie A. Gražio ir V. Daunoro koncertą Bostone.

Algirdo Grašo humoro ir satyros popietę įvyks spalio 25, sekmadienį, 3 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose.

Genovaitė Bijūnienė

TORONTONT

"The Canadian Jewish News" laikraštis, leidžiamas Toronte, 1992.IX.16 išspausdino savo bendradarbio S. Kirshnerio, buvusio Lietuvoje, straipsnį apie žydų žudynes (Holocaust). Buvo išduota 95% visų Lietuvos žydų. Straipsnyje pažymima, kad masinės žudynės vykdė na- cių specialūs daliniai, padeda- mi ir vietinių gyventojų lietuvių, nacių kolaborantų. Vien Pane- riuose, netoli Vilniaus, žiauriai sunaikinta 100,000 gyvybių. Kau- ne žudymai vyko caro laikais pa- statytuose fortuose.

Straipsnio autorius pamini du žydų gelbėtojus: muz. Vladą Var- ciką ir Oną Landsbergienę, da- bartinio Lietuvos vadovo motiną.

Nežiūrint finansinių sunku- mų, pasak straipsnio, valdžia stengiasi atsiminti žudynių au- kas ir padėti gyviesiems. Praei- tais metais žydų bendruomenės rūpesčių ir valdžios pagalba Vil- niuje buvo pastatytas žydų au- komas atminti paminklas. Lietu- vos valdžia norinti pastatyti pa- minklus visose žydų kapinėse. Emanuelis Zingeris, žydų bend- ruomenės garbės pirmininkas ir parlamento narys, pranešęs, kad švietimo ministerija ruošia knygas apie žydų žudynes. Tai- pogi jis pastebėjęs, kad lietuviai nėra žudikų tauta, tačiau negali- ma atversti naujo lapo lietuvių- žydų santykiuose, kol žmonės ne- bus pilnai supažindinti su žydų žiauriu likimu Lietuvoje. A.

**"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"**
**The
Loughed & Barnard**
 šeimos ir tarnautojai
 "Žmonės, kurie atjaučia kitus"
 Sudbury, Ontario

SOS jaunimui!

Ryšium su kritiška Kanados lie- tuvių jaunimo sąjungos (KLJS) pa- dėtimi laikinoji KLJS valdyba ruo- šia rinkimus atstatyti šios organi- zacijos slubuojančiai struktūrai.

Laikinosios valdybos tikslas yra atstatyti KLJS pagal statutą. Sta- tute nurodoma, kad visas Kanados lietuvių jaunimas renka KLJS ta- rybą ir tik pastaroji turi teisę iš- sirinkti valdybą. Be šios elementa- rios struktūros organizacija yra neveikli.

Šiuo metu KLJS neturi tarybos, todėl negali pagal statutą atlikti

darbų.

KLJS labai kviečia ir tiesiog mal- dauja visą Kanados lietuvių jau- nimą dalyvauti suvažiavime, kuris įvyks š.m. spalio 31 d., Toronto Lie- tuvių namuose nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p.

Tie, kurie nori dalyvauti suva- žiavime, prašomi užpildyti anke- tą ir atsiųsti adresu: KLJS tarybos rinkimai, 1573 Bloor St. West, To- ronto, Ont. M6P 1A6.

Nenumokite ranka! Balsuokite! Be Jūsų balso KLJS žus!

KLJS laikinoji valdyba

Aš žemiau pasirašęs-ius

(pavardė, vardas)

(gimimo data)

(profesija)

(pilnas adresas)

(telefonas)

sutinku būti renkamas-a į Kanados lietuvių jaunimo sąjungos tarybą. Pasižadavau dalyvauti KLJS tarybos suvažiavimuose vieneriems metams. (Pirmoji KLJS tarybos sesija įvyks 1992 m. spalio 31 d.)

(Kandidatuojančio parašas)

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis pas Oną Stanevičiūtę tel. 1-416-762-5546 arba 627-0624 ir pas Raimundą Laurinavičių tel. 1-416-534-4057.

PADĖKA

Sveikata yra didžiulis turtas, neretai reikalingas ne tik savų pastangų, bet ir profesionalų talkos tinkamai prižiūrėti ir saugoti. Prieš trejetą trumpų mėnesių buvau operuotas ir jaučiu gilų dėkin- gumą Toronto jaunosios kartos lietuviams gydytojams. Pirmą, esu dėkingas dr. Mikui Valadkai, kuris nurodė kaip ir kur kreiptis dėl mano negalavimų. Dar didesnį dėkingumą priklauso orto- pedui chirurgui dr. Ramūnui Sapliui, kuris sėkmingai mane ope- ravo, ir šiuo metu mano sveikata ne tik taisosi, bet kaskart eina geryn. Kitas faktas, stiprines mano savijautą, buvo tai, kad abu gydytojai puikiai ir laisvai kalba lietuviškai, ir tai man padėjo suprasti ilgoką gydymo eigą. Išsiaiškinimas ir supratimas sava kalba man papil- domai teikė didžiulį pasitikėjimą.

Negaliu pamiršti ir patirtos globos iš savo šeimos narių, ypač žmonos Bronės, o taip pat ir iš savo pažįstamų bei bičiulių, kurie lankymu, guodžiančiu žodžiu, maldomis, gėlėmis ir kitais būdais mane nuolat stiprino ir ragino susitvėrėti.

Dėkingas — Jonas Maziliauskas

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiskus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje ameri- ketiškais doleriais arba dažnai skriddami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į **ALGI** ar **STEFĄ MEDELIUS** visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Skrendantiems į šiltes kraštus parūpinam bilietus ir draudą pigiausiomis kainomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Ciurichą, Vieną, Varšuvą.

Nuo spalio 15 - \$899 +mokesčiai

Teiraukitės ir apie likusių vietų išpardavimą \$799

ALGIS MEDELIS

trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

Naujas pagerintas patarnavimas

Siuntinių ir JAV dolerių pristatymas nuo durų iki durų jūsų giminėms

LIETUVOJE V.I.M. PARCEL EXPRESS Inc.

Naujas adresas: 2100 Bloor St.W. nr. 6A,
Toronto, Ont. M6S 4Y7.

Telefonas (416) 604-8311

Mūsų agentai St. Catharines:

ANNA KUSYJ
40 Facer St.
(416) 937-1385

WHITE
EAGLE MEAT
169 Pelham Rd.
(416) 684-9717

PANORAMA
TRAVEL AGENCY
363 Vine St.
(416) 646-9909

MEATLAND
RED & WHITE
150 Bunting Rd.
(416) 685-8863

EUROPE
MEAT & DELI
359 Carlton St.
(416) 934-9334

POLONIA
MEAT & DELI
89 Pelham Rd.
(416) 684-3188

Niagara Peninsula: RAINBOW PRINTING

73 Ontario Rd.,

Welland, Ont.

(416) 646-9909

Nemokamas siuntinių paėmimas iš namų

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9

Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio

bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

(staigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

(staigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES

• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas - sąžiningas - pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus.

Jei pirksite ar parduosite namus per mane

iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500

jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų

statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės

medicininei Lietuvos šalpai.

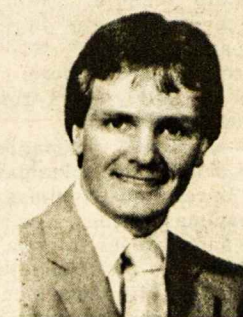
Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet

kuriuo laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS

namų pirkimo ir pardavimo atstovas,

patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A9

Phone: (416) 769-1616

An independent member broker

DRESHER Ltd.

Real Estate

Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į

Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkute) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Paceviciene - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA Travel REMKITE LIETUVIŠKUS VERSLUS!

Naudokitės mūsų

vienintelio Kanadoje

lietuviško kelionių

biuro paslaugomis!

GRUPĖS Į LIETUVĄ:

1993 m. gegužės 8-23 d.d.

Teatro mėgėjų grupė į pirmą lietuvišką

Pasaulinį teatro festivalį Vilniuje.

Jaunavedžių ir jų svečių grupė,

Šv. Tėvo vizito Lietuvoje metu.

Nepamiršamos vedybos Lietuvoje pagal senovinius papročius su popie- žiaus palaiminimu. Jaunavedžiams parūpinami žiedai bei kitos dovanos

iki 75% nuolaidos nuo reguliarių kainų. Sutvarkome vedybines apeigas,

parenkame geriausią vietą Lietuvoje, Europoje ar kitam pasaulio krašte

jaunųjų medaus mėnesiui. Grupėms užsakymus primate dabar.

Mūsų biure:

* Siūlome geriausias kainas patogiausiomis kelionėms į Lietuvą

ir iš Lietuvos, pradedant \$799

* Parduodame kelionių ir sveikatos draudas Kanados

gyventojams ir jų svečiams

* Pasiilgiusiems saulės ir gero poilsio, rekomenduojame puikias

poilsavietes šiltuose kraštuose kiekvienam už preinamas kainas

* Organizuojame individualias ir grupines keliones slidinėjimo ir

golfo mėgėjams bei keliones pramoginiams laivais urmo kaina

* Pervežame giminėms Lietuvoje vaistus ir pinigų bei juvelyrinius

dirbinius, kuriuos galite įsigyti mūsų įstaigoje iki 75% nuolaidos

nuo reguliarios kainos. Dovanų perdavimas - kiekviena mėnesi.

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:

pirmadieniais - penktadieniais: 9.30 - 17.00 val.

Rinkimai į Lietuvos seimą

Jau paaiškėjo, kad 1992 m. spalio 25 d. Lietuvos piliečiai turės pareikšti savo valią trimis balsavimo lapeliais – biuleteniais: a. už kandidatus – asmenis į seimą, b. už pasirinktą partiją bei organizaciją, c. už (ar prieš) konstitucijos projektą. (Informaciją apie šį projektą žiūr. šio "TŽ" nr. 5 psl.). Be to, su juo balsuotojai gali susipažinti pas balsavimo apylinkių pirmininkus arba parapijų salėse Lietuvių namuose. Balsuotojų lapeliuose nurodyta kaip žymėti savo balsą, būtent X ženklą atitinkamame apskritime.

Partijų lapelyje surašyta 17 grupuočių. Reikia pasirinkti ir pažymėti tiksliai vieną. Išeivijai labiausiai žinoma grupuotė "Santara už demokratine Lietuvą". Jon įeina: nr. 1. Sąjūdžio koalicija (Lietuvos sąjūdžio, Piliečių chartijos, Politinių kalinių sąjungos, Žaliųjų partija, Žemdirbių sąjūdis, Darbininkų sąjunga); nr. 13. Lietuvių tautininkų sąjunga, Nepriklausomybės partija, Ūkininkų sąjunga; nr. 14. Krikščionių demokratų partija, Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Demokratų partija. Balsuoti galima tik už vieną iš tų grupuočių.

Pažymėtina, kad atskiru sąrašu (8 nr.) eina Krikščionių demokratų sąjunga ir Jaunlietuvių sąjunga. Ši krikščionių demokratų sąjunga yra atskira grupuotė, vadovaujama dr. K. Bobelio ir V. Petkuso; nemaišyti su kr. demokratų partija, kuri įeina į "Santara už demokratine Lietuvą", derina savo veiklą su Sąjūdžiu.

Viena stipriausių politinių grupuočių Lietuvoje šiuo metu yra Lietuvos demokratine darbo sąjunga (15 nr.). Tai buvusi komunistų partija, pasivadinusiu nauju vardu. Jai vadovauja buvęs kompartijos gen. sekretorius A. Brazauskas. Inf.

TORONTO

Anapilio žinios

— Kapinių lankymo diena lapkričio 1, sekmadienį. Kapinėse pamaldos bus 3 v.p.p.

— Anapilio moterų būrelio susirinkimas spalio 25, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių buvusiose bankelio patalpose Anapilyje. Bus tariami Anapilio lankymo dienos reikalai. Kviečiamos visos narės dalyvauti.

— Spalio 18, sekmadienį, Wasagoje po pamaldų įvyko Gerojo Ganytojo misijos koplyčios remonto darbų užbaigtus – puota. Programą atliko "Linksmieji broliai" A. Kušinskis ir A. Ulbinas.

— Spalio 10, šeštadienį, pakrikštyta Greg ir Vidos (Jasinevičiūtės) Davey dukrelė Vilija-Kotryna.

— Spalio 17, šeštadienį, palaidotas a.a. Feliksas Kasperavičius, 75 m. amžiaus.

— Pirmajai komunijai norinčių ruošti vaikų tėveliai prašomi vaikų registruoti klebonijoje.

— Mišios spalio 25, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Petrą Bražuką ir Joną Bleizgį, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už Riaubų ir Dėdinių šeimų mirties.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 204 asmenys. Pranešimus padarė LN valdybos narys ir statybos komiteto pirm. balys Savickas.

— Spalio 22, ketvirtadienį, 7.30 v.v. – LN valdybos posėdis.

— Spalio 24, šeštadienį, tarp 9 v.r. – 2 v.p.p. Lietuvių namuose rengiamas bazaras. Visas pelnas skiriamas Lietuvių slaugos namams. Daiktai, vartoti drabužiai priimami pirmadieniais-penktadieniais nuo 8.30 v.r. – 5 v.p.p. Plačiau žiūr. "TŽ" skelbime.

— Spalio 24, šeštadienį, 6 v.v., Gedimino menėje, "Nepriklausomos Lietuvos" rėmėjų būrelis rengia "Spaudos vakarą" NL laikraščiu paremti. Programoje: smuikininkas A. Stulgys ir Toronto dramos teatras "Aitvaras".

— Spalio 25, sekmadienį, 1 v.p.p. LN seklėje šaukiamas LN moterų būrelio susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas. Kviečiamos naujos narės, vaishės, loterija.

— Spalio 25, sekmadienį, 3 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje LN kultūrinė komisija rengia humoro ir satyros vakarą. Programą atlieka aktorius Algirdas Grašys iš Lietuvos. Bilietai parduodami prie įėjimo. Visi maloniai kviečiami gausiai dalyvauti.

— Lapkričio 15, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje rengiamas LN metinis – tradicinis koncertas. Programą atliks Montrealio vyrų oktetas.

Aukos slaugos namams

\$25 – Teodoras, Birutė Stanulienė a.a. Izidorius ir Mato Antanaičių atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$816,006. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvose arba siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

SNAIGĖS ŠILEIKIENĖS ir GRAŽINOS KRAŠAUSKIENĖS meno darbų parodą,

kuri įvyks 1992 m. lapkričio 1, sekmadienį, Anapilio Parodų salėje. Atidarymas 10.15 v.r. (po 9.30 Mišių). Paroda atidaryta iki 6 v.v.

Parodą globoja: Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

Toronto "Atžalynas" maloniai kviečia jus dalyvauti Prisikėlimo parapijos salėje (1021 College St.), rengiamame šokių vakare Las Vegas Fiesta monte Carlo

Lapkričio 7, šeštadienį, 7 v.v. iki 1 v.r.

Gros "The Haircuts" orkestras. Įėjimas – \$15 su šiltu bufetu (bufetas veiks nuo 7 v.v. iki 9.30 v.v.)
Visos pajamos – "Atžalynui".

Bilietai numeruoti – gaunami pas Birutę Batraks tel. 271-1640

Kviečiame visus! Iki pasimatymo!

"Atžalynas"

Lietuvių muziejuje Anapilyje lapkričio 1, sekmadienį, vyks išsamus Lietuvos istorinių pašto ženklų paroda. Vėdėja

Nekalto Prasiid. Marijos seserų metinė vakarienė-šventė įvyks Kristaus Karaliaus šventėje, lapkričio 22, sekmadienį. Mišios 3.30 v.p.p., po to vakarienė su menine programa Prisikėlimo parapijos salėje. Inf.

A.a. Felikso Kasperavičiaus atminimui Stasys ir Janina Poškai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$50.

A.a. Felikso Kasperavičiaus atminimui, užjaušdami žmoną Birutę su šeima, gimines ir artimuosius, A. T. Sekonai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A.a. Felikso Kasperavičiaus atminimui "Tėviškės žiburiams" aukojo: \$25 – D. M. Reginald; \$20 – Ieva ir Leonas Adomavičiai, Jonas Parselionas, Irena Baltakienė ir sūnūs, B. V. Saulėnai.

PADĖKA

Labai nuoširdžiai dėkoju mane lankiusiems ligoninėje ir namuose: E. Azubalienei, E. Draudvilenei, Z. Didžbalienei, U. Paliuliui, V. Petrauskienai, A. Petkevičienai, A. R. Grigonai ir vaikaičiui John Hrajnik. Ypatinga padėka už didelę pagalbą L. M. Malinauskams.

Visada jums dėkinga – Ada Vaitkevičienė

Nori susirašinėti

Edvardas Vaitkus, 18 metų, norėtų susirašinėti su šiaip Atlanto tautiečiais, mergaitėmis ir vaikais. Adresas: Šilų kaimas, Šilų paštas, Panevėžio rajonas, Lithuania.

Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokite į narius! Informacija teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 532-3311.

LN verbavimo komitetas

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą.
\$1.50 už kg (\$0.68 už sv) ar \$7.50 už kubinę pėdą, priklausomai kas yra pigiau.

Palyginkime:	Kaina pagal svorį	Kaina pagal tūrį
Du ar trys siuntiniai, sveriantys 50 kg ir esantys 3 kubinių pėdų	75.00	22.50
Bet koks siuntinių skaičius iki 50 kg pristatomas į namus už	15.00	15.00
Iš viso	90.00	37.50
Iš viso už kg	\$1.80	\$0.75
Iš viso už svarą \$0.82	\$0.34	

- Specialios stiprios dėžės parūpinamos nemokamai (arba naudokite savo).
- Kiekvienas siuntinys apdraustas \$100 verte, plus persiuntimo išlaidos nemokamos.
- Kiekvienas siuntinys saugiai surišamas ir sutvarkomas nemokamai.
- Gavėjo pasirašytas patvirtinimas pasiunčiamas siuntėjui nemokamai.

Nordland Express

bendrovės adresas: 1650 Bloor St. W., Toronto, (Indian Rd. gatvės kampe, du kvartalai į rytus nuo Keele gatvės)

Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v.

Norėdami gauti daugiau informacijų, paskambinkite

tel. (416) 535-5000,

arba paklauskite savo draugų, kuriuos jau aptarnavome.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia mirusiųjų prisiminimą-vėlines,

lapkričio 2, pirmadienį;

Mišios 11 val. ryto, Prisikėlimo parapijos šventovėje;

pletūs – 1 v.p.p., "Vilniaus" rūmų trečio aukšto menėje.

Bilietai – \$7, gaunami pas T. Kobelskienę tel. 760-8003, P. Jutelį – 766-6019, I. Kondratienę 766-6437.

Valdyba

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus susirinkimas įvyko spalio 18, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje. "Tėviškės žiburiai" redaktorių prel. Pr. Gaidai idomiai papasakojo savo įspūdžius iš Lietuvos. Juos papildė Lietuva aplankiusios S. Aušrotienė ir N. Budrienė bei viešnia E. Domeikaitė. Skyriaus pirmininkė A. Augaitienė padarė pranešimą apie draugijos 1991-1992 metų veiklą. Prel. Pr. Gaidai sukalbėjus maldą, dalyviai vaišinosių narių suneštais skaniais valgiais. vb

Lietuvoje veikiančios draugijos, kovojančios su vėžio liga, pirmininkės prof. dr. Eringienės paraginti, torontiečiai įsteigė draugijos skyrių. 1992 m. nario mokesčio ir aukų surinkta \$300 ir perduota draugijos pirmininkei. Ji nuoširdžiai dėkoja už paramą, kuri yra labai reikalinga. Kviečiama ir daugiau tautiečių įsijungti į draugijos gretas ir prisidėti prie pagalbos kovoje su šia žiauria liga.

M. Povilaitienė

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėję ar garbės penumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi – "TŽ" leidėjai

IEŠKAU rusiškai kalbančios, nerūkančios 2 vaikams auklės, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Darbą pradėti nuo lapkričio 27 d. Skambinti tel. 977-4457 dienos metu, vakarais – tel. 771-1947.

GALIU PRIŽIURĖTI ir auklėti vaikučius. Šiais metais esu baigusi Kauno dailės instituto, projektavimo (dizaino) specialybę. Turiu savo transportaciją. Skambinti Jurgitai tel. 822-8477.

IEŠKAU rusiškai kalbančios auklės pusantrų metų vaikui 6 dienas per savaitę, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 764-7150 Thornhill.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall) bei plytelių dėjimo, dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 255-1080.

Bazaras – daiktų išpardavimas

vyks spalio 24, šeštadienį, tarp 9 v.r. - 2 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Prašome visuomenę paremti daiktais, pyragais ir talka. Visas pelnas skiriamas Lietuvių slaugos namų statybai. Daiktai priimami pirmadieniais-šeštadieniais nuo 8 v.r. – 5 v.p.p. LN visuomeninės veiklos komitetas

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EUROCLEAN

GREITAS PATARNAVIMAS

PRIEINAMOS KAINOS

DEZINFEKCIJA IR "STAINGUARD"

SKAMBINKITE TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREALQUE

Į KLB tarybą aklamacijos būdu išrinkti: Jonas Adomonis, Vytautas Gruodis, Juozas Lukoševičius, Birutė Nagienė-Vaitkūnaitė, Juozas Piečaitis, Vincas Piečaitis, Rūta Rudinskienė-Pocauskaitė, kun. Izidorius Sadauskas, Bronius Staškevičius ir Juozas Šiaučius.

"Vaiko tėviškės namams" per KLK moterų draugiją paskutiniu laiku aukojo: \$100 – G. Montvilienė, "Pavasario" mergaičių choras (per J. Baltuonienę), "Rūtos" klubo moterys; \$20 – A. L. Grigeliai, E. Lukošienė, J. Adomaitytė bei dvi

otaviškės – S. Danaitienė ir D. Danienė; a.a. Alberto Norkeliūno atminimui: \$60 – J. Grigelis iš JAV; \$20 – E. J. Dalmotai, G. Kudžmienė; a.a. Algirdo Šukio atminimui: \$25 – M. R. Verbylos.

Anne (Gudaitės) ir Keith Raymond (iš New Zealand) dukrelė pakrikštyta Emma-Kristen vardais. A.a. Antanas Bendžius, 85 m. amžiaus, mirė spalio 5 d. Iš AV šventovės spalio 8 d. palaidotas Notre Dame de Neiges kapinėse. Liūdi žmona, penkos dukterys, du žmonai, šeši vaikaičiai, sesuo ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	5 ³ / ₄ %	Taupymo – special.	3 %
Certifikatus 2 m.	6 ¹ / ₂ %	Taupymo – su gyv. dr.	2 ¹ / ₄ %
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienes	2 ³ / ₄ %
1 metų	5 %	Einamos sąsk.	1 ¹ / ₂ %
180 d. - 364 d.	4 ³ / ₄ %	RRIF-RRSP – 1 m.term.	5 ³ / ₄ %
120 d. - 179 d.	4 ¹ / ₂ %	RRIF-RRSP – 2 m.term.	6 ¹ / ₂ %
60 d. - 119 d.	4 ¹ / ₂ %	RRIF – RRSP – taup.	2 ³ / ₄ %
30 d. - 59 d.	3 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 7³/₄%, asmenines – nuo 8 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Nauji pasiūlymai Kalėdų proga

Nėra papildomo mokesčio už persiuntimą

Laivu **60** centų už svarą tik **\$10** mokestis už patarnavimą

Pavyzdžiui: 10 sv siuntinys kainuos \$16.

Garantuotas patarnavimas.

Nemokamas paėmimas iš namų –

greitas pristatymas.

Pasinaudokite žemiausiomis kainomis

Kanadoje tik per

POLIMEX

TORONTO: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914

MISSISSAUGA: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683

SCARBOROUGH: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

JAUNUOLIS iš Lietuvos ieško darbo. Skambinti tel. 532-9080 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

KZR ROOFING

Dengiame, taisome stogus. Atliekame kitus statybinius darbus. Skambinti tel. 604-3992 Toronto.

DIRBANTYS TĖVAI ieško moters prižiūrėti 6 mėnesių mergytę nuo pirmadienio iki penktadienio (8 v.r. - 5.30 v.p.p.) Toronto miesto centre. Jokio priedinio darbo. Jeigu 5 dienos į savaitę per daug, galima susitarti skambinant tel. 920-2398.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Telrautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronto.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter